

Jernbane-Bladet

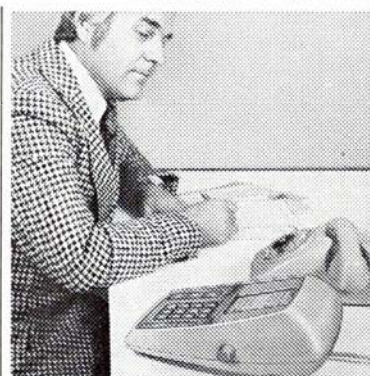
Telefonens gode venner...

Ericom, det velopdragne samtaleanlæg, der er højtalende, når apparatet står på bordet og diskret lavttalende som en telefon, når det løftes op til øret.

Ericall, personsøgeanlægget, der giver trådløs kontakt til alle nøglepersoner, uanset hvor de befinder sig, med tonesignal – eller med vibrator, så andre ikke forstyrres.

Dasacall, den automatiske nummersender, der husker over 200 telefonnumre, som hver kaldes ved tryk på én knap. Svaret kommer i højtaleren.

**Ericsson
bringer
mennesker
på talefod**

Ericsson

Glostrup,
tlf. 02-96 61 33

Risskov,
tlf. 06-17 45 00

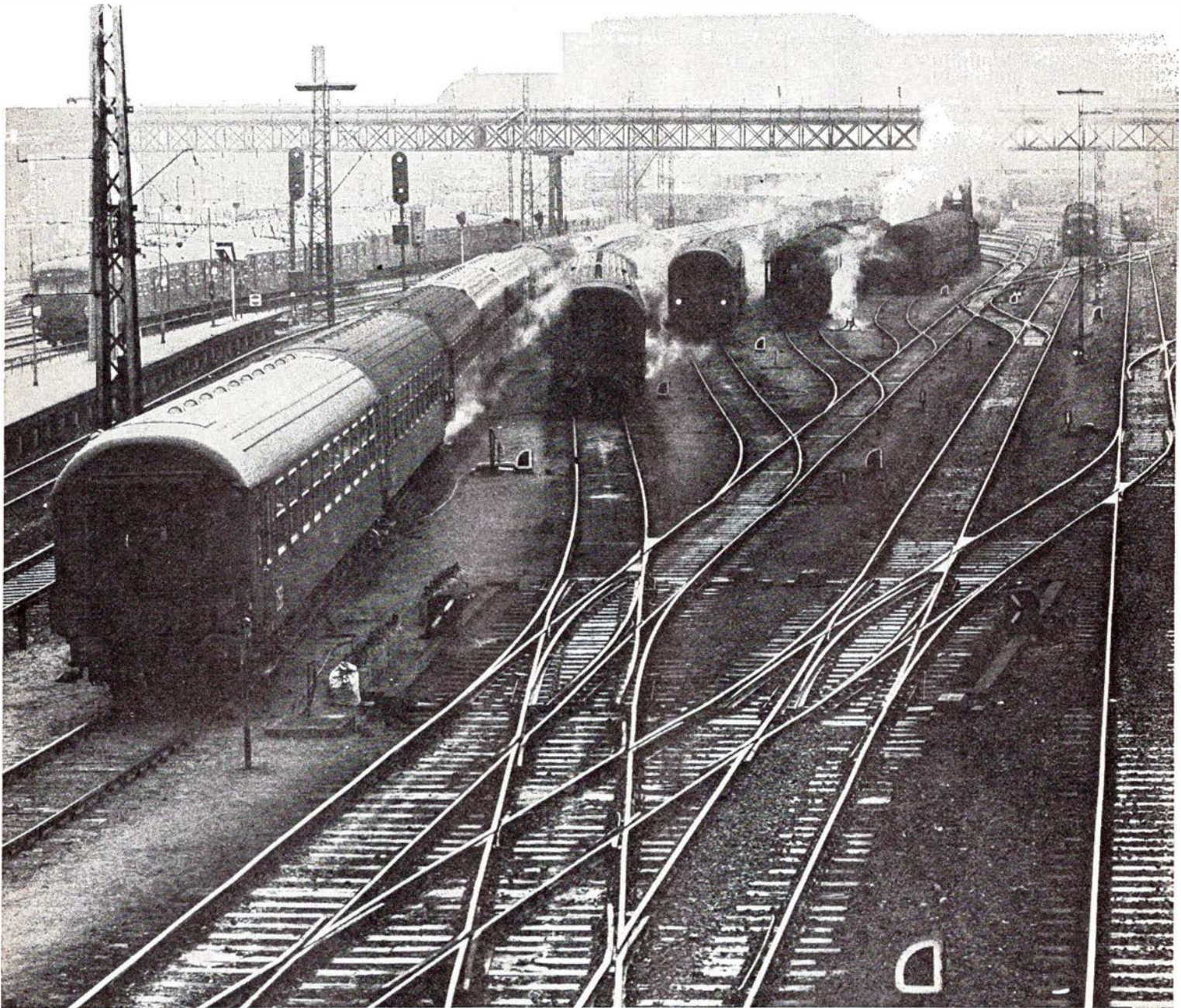
35. ÅRGANG

11

NOV. 1978

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Storno Radiotelefoner er jernbaneudstyret der får alt det andet materiel til at fungere bedre

Hver 4. radiotelefon i Europa er fra Storno

Storno
RADIOTELEFONSYSTEMER

AALBORG (08) 15 88 22 . ÅRHUS (06) 28 11 22 . KØBENHAVN (01) 57 68 00 . KOLDING (05) 52 59 33 . ODENSE (09) 16 28 09

Jernbane-Bladet

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søvnøget 26, 4930 Marlbo

Abonnement

35,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af

Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tiisluttet Dansk Oplagskontrol

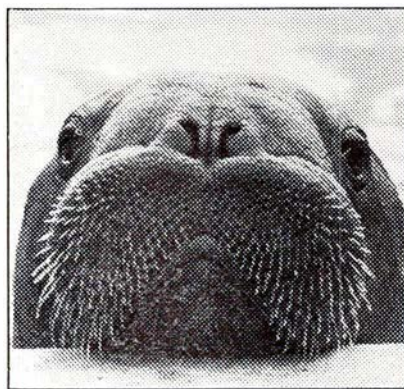
Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

NOVEMBER 1978

November causeri	5
Køge Nord – ØSJKs nye hjemsted	6
Tilbud til læserne	7
Momsforhøjelsen	7
Månedens foto	7
Erindres det	9
Privatbanenyt	10
Landet rundt	10
De sørgelige rester af vore metersporede jernbaner	11
Elektrificeringen Borlänge-Mora	12
Fra klubberne	19
Mødested	19
Dødsfald	21
Boghjørnet	22
Humørspalten	22

Næste måned:

Kongeoverfarten – Trelleborg –
Sassnitz m.fl.

Det gælder om at holde hovedet oven vande

Når det drejer sig om hjemmets økonomi, kan man glæde sig over Handelsbankens Familiekonto, for gennem den ordnes familiens faste betalinger – og det sker til tiden, uden ulejlighed for Dem.

Tal Familiekonto med Handelsbanken

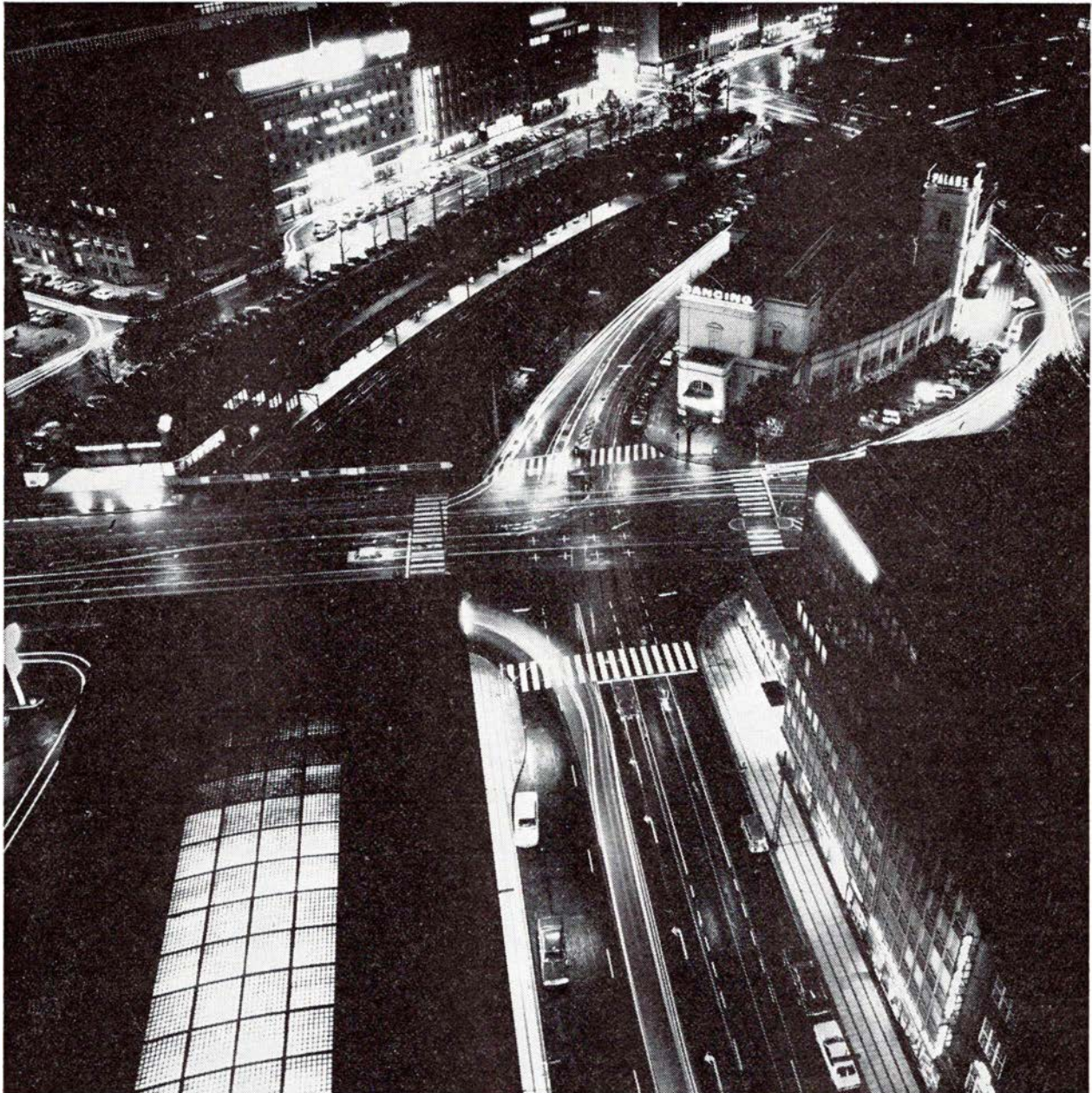
HANDELSBANKEN
altid med i billedet

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBØGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

En verden af energi bæres frem af NKT kabler og ledninger.

Højt til vejrs, inde og ude - under vandet
og under jorden - alle steder er der
behov for effektiv el-fremføring. NKT
leverer ledninger og kabler til alle
formål.

NKT

AKTIESELSKABET
NORDISKE KABEL- og TRAADFABRIKER
LA COURSEVEJ 7
2000 KØBENHAVN F

November causeri

NYE TANKER OM S-TOGSKØRSEL

I 1977 fik vi elektrificeret den gamle skovtursbane, i sin tid kaldet Slange-rupbanen, senere Hareskovbanen, og den fremtræder i dag som en moderne steril nærtrafikbane uden den gammel-dags hygge, der i sin tid fandtes.

Sådan skal det også være i en tid, hvor flere og flere flytter ud, og hvor banen hver dag skal bringe folk til og fra arbejde. Det er – siges det – udviklin-gen.

Ved moderniseringen af Hareskov-banen byggedes en niveaufri kryds-ning med den Ydre Bybane, linie F, mellem Nørrebro station og Ryparken station, idet Hareskovbanen førtes over F-linien på en bro. De to S-baner har således, såvidt vides, ingen spor-mæssig forbindelse med hinanden.

Når man i dag læser DSBs plan for de kommende fem år indtil 1984, ser man, at der i den nye S-togs køreplan, gældende fra efteråret 1979, når Kø-gebugtbanen forlænges til Solrød Strand, sker flere nyskabelser.

En ny ting er en ny linie mellem Tå-strup og Hellerup, standsende ved alle stationer.

Vi kunne godt tænke os at foreslå en mere publikumsvenlig løsning.

Årsagen er den, at vore passagerer på Ydre Bybane næsten altid har været et forsømt folkefærd. I langt størstedelen af tilfældene er trafikanterne her passagerer, der har et ærinde i byen, hvorfor de er nødt til at foretage tog-skifte. Linie F kører som bekendt mel-

lem Frederiksberg og Hellerup via Vanløse og Nørrebro, så enten skal man foretage togskifte i Vanløse eller i Hellerup. Yderligere skal man skifte perron, d.v.s. ned ad trapper og op ad trapper, noget der ikke ligefrem kan kaldes attraktivt for publikum.

Vort forslag går simpelthen ud på, at man skaber en sporforbindelse mellem linie F og Hareskovbanen i Ryparken. Dernæst lader man linie F-togene kø-re ad banen Ryparken–Svanemøllen ind til byen, og lader dem fortsætte til Tåstrup som den nye linie, der er om-talt i DSBs plan.

Summa summarum, hvis forslaget rea-liseres, vil det sige, at der med samme tog vil kunne køres fra Frederiksberg over Vanløse, Nørrebro, Ryparken, Svanemøllen, Nørreport, København H. Valby til Tåstrup.

Vi mener, denne kørsel vil kunne spa-re både materiel og personale.

Hvis man ikke ønsker at anvende ovenstående forslag, så kunne man måske – som den næstbedste løsning – lade F-liniens tog efter ankomsten til Hellerup fortsætte som den nye linie til Tåstrup. Dette giver ganske vist en længere kørsel end direkte Rypar-ken–Svanemøllen, men publikum und-går togskift i Hellerup.

RULLENDE BRANDBOMBER I KØBENHAVN HVER DAG

Således lod overskriften en dag i et af vore store formiddagsblade. Det, der sigtedes til, var den transport af tank-

vogne, der hver dag foregår mellem Københavns Godsbanegård og virk-somhederne på Amager, bl.a. Prøve-stenen. Disse tankvogne indeholder ofte eksplosionsfarlige eller/og brand-farlige stoffer, der ved en uheldig på-virkning kan medføre store ødelæggel-ser, hvis uheldet skulle være ude.

Formiddagsbladet betegnede denne kørsel som farlig og – underforstået – uforsvarlig.

Samme blad nævnte intet om, at den-ne transport i jernbanevogne er den mest sikre, men desværre mindst an-vendte transportform for farlige stof-fer.

Langt den største del af de transporter, der i dag sker af eksplosionsfarlige, brandfarlige, ætsende og på anden måde farlige stoffer foregår med lande-vejskøretøjer, ofte store leddelte sætte-tankvogne.

Mange chauffører, som kører disse store lastbiler, kender uhyggeligt lidt til, hvad det er, de kører med af stof-fer.

Mange chauffører ved heller ikke, hvilke forholdsregler de skal tage, hvis uheldet er ude.

Chancerne for uheld er i dag med den intensive landevejstrafik, vi har, langt større for lastbilerne end for jernbane-køretøjerne.

At der transporteres farlige stoffer i langt større omfang og under uhygge-ligt uforsvarlige forhold, bekræftes af en politiundersøgelse, der for nylig blev foretaget blandt alle nordgående

lastbiler, der kom ind med færgerne på Fugleflugtslinien fra Vesttyskland. Her viste det sig, at flere lastbiler, til trods for at den slags stoffer overhovedet ikke må transporteres på overfarten, undtagen efter særlig tilladelse, indeholdt eksplosionsfarlige genstande og andre farlige stoffer.

Der kører i dag på vore landeveje mange uforsvarligt lastede køretøjer rundt med uhyggelige »dødslaste«, der kan medføre katastrofer i tilfælde af kollisioner.

Vi kan vist roligt blive enige om, at transport af de forskellige mere eller mindre farlige stoffer er nødvendigt. Benzin vil man ikke undvære, og det samme gælder så mange andre ting.

Den sikreste måde at transportere disse ting på er uden tvivl ad jernbanen. Godsvogne, der indeholder stoffer, der er indeholdt i en eller anden fareklasse, mærkes altid med særlige faresedler, der giver oplysning om, hvilke stoffer der transporteres. I tilfælde af uheld giver disse sedler oplysning om, på hvilken måde man kan forebygge katastrofale følger af uheldet.

Politisk er der endnu ikke direktiv om befordringsmåde af de omtalte stoffer, men mon ikke man på et tidspunkt kommer så meget til fornuft, at man direkte påbyder jernbanetransport af de fleste farlige stoffer i det omfang, det er muligt.

De i overskriften omtalte »rullende brandbomber« findes nemlig ikke på jernbanens skinner, men på vore landeveje!

Kjøge Nord – ØSJKs nye hjemsted

Østsjællandsske Jernbaneklub, en af vore driftige jernbaneklubber med hjemsted i Køge, har hidtil haft domicil i remisen i nordenden af Køge station. Her har man opbevaret en stor del af det historiske materiel, klubben råder over, og her har man foretaget omfattende restaureringsopgaver.

Men S-banen nærmer sig Køge. Og med S-banens ankomst til Køge sker der store radikale ændringer i den østjællandske bys jernbane. Køge jernbanestation har hidtil haft et udseende, der ikke har undergået mange ændringer de sidste hundrede år, men som så mange andre steder forsvinder idyllen og må vige for det, der kaldes fremskridtet.

I Køge må det dog siges at være et fremskridt at få S-banen og dermed den direkte linie til hovedstaden ført igennem. Men så er der også gået ét og et kvart århundrede, siden de første skitser til en direkte jernbane mellem hovedstaden og Køge så dagens lys.

Under alle omstændigheder, Østjællandske Jernbaneklubs hyggelige domicil i nordenden af stationen må vige for S-banens indførsel. Når disse linier læses, er remisen måske allerede fjernet, ellers sker det inden længe.

For en jernbaneklub, bestående af en række aktive medlemmer, der er villige til at smøge ærmerne op, så det sort ud, da det gik op for dem, at de inden længe ingen steder havde at opbevare deres historiske klenodier.

Klubbens bestyrelse trådte herefter i aktion, og med et ukueligt gå-på-mod lykkedes det at finde en løsning på problemerne.

Men inden denne løsning var hjemme, skulle der arbejdes. Og der skulle arbejdes hårdt. Nederlag efter nederlag skulle man igennem, men accepterede disse, nej, det gjorde man ikke. Man gik atter på med krum hals, og det skulle vise sig, at resultaterne lå forude.

Vi skal ikke referere den omstændelige vej gennem papirjunglen og de mange forhandlinger med offentlige instanser, blot konstatere, at ØSJK nu synes at få et hjemsted, som klubben kan være tjent med, og som man efter alle solemærker at dømme kan få lov at bevare som hjemsted en årrække frem i tiden.

Det nye hjemsted er et areal på ca. 2.500 kvadratmeter, som Køge Kommune vederlagsfrit har stillet til rådighed. Arealet får sporforbindelse med DSB via et sporskifte i sidesporet til Junckers Savværk. Etableringen af sporforbindelsen udføres for sporskiftealægningens vedkommende samt lægning af ca. 45 meter spor gennem offentlig vej af DSBs banetjeneste mod en betaling på kr. 70.000. Dette store beløb har klubben fået fra Køge Kommune, de 30.000 kr. som tilskud og de 40.000 kr. som et rentefrit lån, der skal tilbagebetales over en periode på ti år.

Sporforbindelsen til det spor, DSB lægger, bliver ca. 150 meter. DSB har tilbudt klubben optagne materialer, d.v.s. spor og sveller, til en pris af kr. 70,00 pr. meter.

På klubbens nye areal agter ØSJK at ilægge en drejeskive. DSB har tilbudt den drejeskive, der ligger/lå foran nordre remise, mod at klubbens medlemmer selv tager den op.

KJØGE NORD — ØSJKs nye domicil — synes at være en realitet. Men endnu mangler alt det praktiske arbejde med sporrægning, ilægning af drejeskive, bygning af nødvendige faciliteter som vognhal, remise m.m. Et stort arbejde venter forude, men klubbens ledelse har vist, at man ikke er bange for at give sig i kast med opgaverne, så mon ikke også disse ønsker skulle have en realistisk chance for en dag at blive til virkelighed.

Vi ønsker Østjællandske Jernbaneklub til lykke med de opnåede resultater.

—tl—

—tl—

Stensbjerg modul-facade

Monteringservice

Gøgevænget 11 – 4622 Havdrup

Telefon (03) 38 56 35

Moden for ham og hende

Modefrisøren
E. Jacobsen

Jernbanegade 1 . Hobro . Tlf. (08) 52 21 65

Tilbud til læserne

Jernbane-Bladet tilbyder denne gang vore læsere en mulighed for at supplere samlingen af bladet, idet en af vore trofaste læsere har ryddet op i sin samling, og derved er der fremkommet en del dubletter af ældre årgange. Hvis der blandt vore læsere skulle være interesse, kan vi tilbyde følgende numre og årgange:

Årgang 1961, nr. 8, 10, 11 og 12.

Årgang 1962, nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 12.

Årgang 1963, nr. 1 til 12, d.v.s. hele årgangen.

Årgang 1964, nr. 6, 8 og 12.

Årgang 1965, nr. 7 og 11.

Årgang 1966, nr. 5 og 8.

Årgang 1968, nr. 2 og 7.

Årgang 1969, nr. 1, 3 og 11.

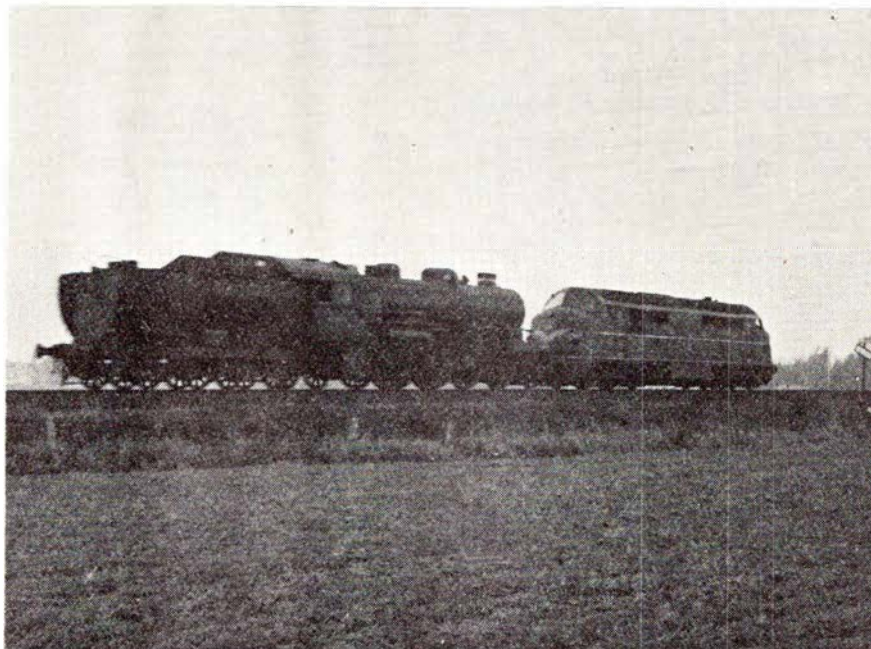
Årgang 1970, nr. 3 og 5.

Bladene sælges for kr. 2,50 pr. stk. *incl. forsendelse*. Redaktionen formidler kontakt med sælgeren.

En anden trofast læser har også ryddet op, og der dukkede i en mørk kælder et antal ældre numre af VINGE-HJULET op. De fleste er fra 1960erne, men kan ikke samles i komplette årgange. Bladene har ligget i en fugtig kælder, hvorfor bladenes udseende i en del tilfælde lader meget tilbage at ønske. Men er der læsere, der er interesseret i at supplere samlingen, og som ønsker disse blade, der så vidt det har kunnet konstateres, har alle sider læselige, kan man kontakte redaktionen pr. brev. Bladene kan sælges for kr. 2,00 pr. stk. *incl. forsendelse*.

Videre kan vi oplyse, at ekspeditionen kan levere hele årgange 74—75—76 og 77 for kr. 25,— pr. årgang. Vi har endnu nogle få eksemplarer af ERINDRINGER FRA GRIBSKOVANEN OG HORN-BÆKBANEN af V. E. Johansen, udgivet i 1963, til kr. 10,— pr. stk.

Månedens foto

DSB E 978 trækkes af MX 1004 fra Gedser mod Fredericia den 23. oktober 1977. Billedet er taget mellem Nykøbing Fl. og Tingsted af Preben Andreasen.

E 978 – Fredericias problembarn

Mens det endnu er uafklaret, hvornår vi får lejlighed til at gense gamle E 978 på en værdig plads som monument over en svunden tidsalder, må vi blot konstatere, at lokomotivet er nået at komme fra Gedser til Fredericia. Og så er der ikke sket ret meget mere.

E 978's sidste længere køretur gik bag efter et diesellokomotiv, i første omgang MX 1004 fra Gedser og nordpå. Vor fotograf var på pletten og fik et billede af transporten nord for Nykøbing Fl. Det var Preben Andreasen, der tog ovenstående billede den 23. oktober 1977.

MOMSFORHØJELSEN

Som bekendt blev momsens forhøjet den 1. oktober, og dette politiske kunstgreb påvirker også vort blad således, at vi må hæve abonnementet fra nytår 1979.

Forhøjelsen bliver på kr. 1,00, idet vi håber den nye regerings prisstop vil forhindre postvæsenet i at forhøje deres

priser i det nye år. Når man betænker, at Jernbane-Bladet har ca. 3000 postfor-sendelser pr. måned, vil en portoforhø-jelse ramme hårdt.

Til gengæld håber vi, at forhøjelsen af abonnementet med en krone til kr. 36,00 er til at bære.

v.j.

Martinus Schmidt

Tandteknik

Mariendalsvej 12 C – København

Telefon (01) 86 08 80 – (01) 87 08 39

Overenskomst med kommunerne

BAT-KON ^{A/S}

– et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42

1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

Vær smart klædt på i tøj fra

BUTIK »LILLIAN«

Gl. Munkegade 2 . Århus . tlf. 12 39 39

Børnetøj str. 0-16 år - og til voksne har vi håndtrykte kjoler og busseronner - Har De specielle ønsker klarer vi også det - vi syr gerne efter individuelle ønsker - kig ind og få en tøjsnak

Smarte og prisbevidste piger handler i

MODE STRIK

Nørre Allé 62 . Århus . tlf. 12 67 61

Slacks - Nederdele - Pyntebuser - Strikbuser - Trusser - BH m. m.

Kig ind - det vi ikke har i vinduet, har vi indenfor

HJORTE MATERIALHANDEL

v/ Søren Ostenfeldt

Frederiksallé 102 . Århus . (06) 13 59 50

Deres Matas-forhandler

Sygepleje - barnepleje - parfumeri kemikalier - artikler til øl- og vinfremstilling

Er De i tvivl, når De skal købe en gave - så gå

HOS BEDSTE

Jægergårdsgade 50 B . Århus

Tlf. (06) 12 60 34

Her finder De det store udvalg i gaveartikler - vi er ikke dyrere - men bare anderledes og særprægede

Charlottehøj Frugt og Blomster

Hammershusvej 39 . Århus . 16 86 08

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager - planter og blomster - kun én kvalitet - den bedste -

Den perfekte klipping for ham og hende får De hos

KNIVEN OG SAKSEN

Høgh Guldbergsgade 97 . Århus

Tlf. 12 00 39

Stedet for moderne hårpleje På gensyn - Lone

Se godt - se godt ud i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist - Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus

Telefon 13 77 22

Stedet for moderne hårpleje for såvel damer som herrer ...

SALON MUSTACHE

Mørksgade 5 - Århus - Tlf. 13 86 16

Moderne klippeteknik

Bestil venligst tid

Med venlig hilsen

JETTE MARIAGER

Skal De have solgt eller købt hus - så lad min erfaring komme Dem tilgode. Deres garanti for sagligt og seriøst salg er

CHR. BRUHNS Ejendomshandel

Søndergade 32 . Århus . (06) 12 49 00

Gratis uforbindende vurdering

Etatens folk går til

AARHUS GLARMESTERI

v/ Ib Graver

Chr. Kiers Plads 5 . tlf. (06) 13 78 55

Alt i glasskader

Spec.: Blyruder - Butiksrunder - Thermoruder - 1. kl.s kvalitetsarbejde udføres.

Vi handler i

»DELIKATESSEN«

Tordenskjoldsgade 34 . Århus

Tlf. 16 87 43

Kød - flæsk - alt i hjemmelavet pålæg Husk vor lækre medisterpølse og leverpostej - Speciale: Paté gravad skinke samt alt i salater

Smarte og modebevidste piger går i

»ALTA« MODA

Sct. Poul's Kirkeplads 19 . Århus

Tlf. 19 90 64

Eneforhandling af de kendte mærker Marlys-Luiza - Vogue Fordelagtige priser p.gr.a. egen import.

På gensyn i »Alta« moda

ELLEN og ANNE WORMSTRUP

Lad også dette blive jeres fristed

»CIRKUS« KROEN

Skovvejen 23 . Århus . tlf. 12 73 91

Kom ind og slap a' - og hyg jer i gode venners lag - På gensyn!

BODIL og BENT

Midt i byens hjerte ligger

RESTAURANT SVALEREDEN

Rosengade 12 . Århus . (06) 19 95 05

- hvor etatens og andet godtfolk mødes i vor hyggelige bodega. Husk vi er morgenfriske - åben kl. 5 morgen til 2 nat. På gensyn! - Inger og Jimmi Lawal

For de lækkersultne ...

SCANDIA GRILL

Europaplads 8 (overfor Hotel Atlantic)

Århus - Tlf. (06) 13 86 80

Alt i lækkert grill - pølser - hot dogs -

Det er os med de store kyllinger

Åben fra 11 formiddag til kl. 5 morgen

Søndag fra kl. 11 til kl. 02.00 nat

»LE CAULOIS«

PANDEKAGEHUSET

Ny Banegårdsgade 47 - Århus

Tlf. (06) 13 02 94

Nyd vores morgencomplet - lækre

pandekager eller grillretter

Åben hver dag kl. 8.00-24.00

Lørdag og søndag fra kl. 17.00-24.00

Vore damer anbefales

»EKKO« Salonen

Ekkodalen 5 . Århus . tlf. 16 52 32

Stedet for moderne hårpleje

Spec.: moderne klippeteknik

Med venlig hilsen

Marianne Falck

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . November 1928

Hornbækbanens drift er nu sikret de første 5 år, idet det er lykkedes at få en overenskomst med kommunerne om afviklingen af banens gæld. Billetpriserne vil blive nedsat.

—0—

Den 17. ds. åbnedes den nye Horns Herredbane for trafikken fra Hvalsø til Frederikssund. Banen har ialt kostet 8 mill. kr. Alene broen over Roskilde Fjord har kostet 2 1/4 mill. Banen er tildels bygget i den dyre tid. Og i fjorden har det været nødvendigt at gå 18—19 meter ned for at få fast bund. Turen over jernbanebroen er absolut festens »Clou«. Broklappen er den største i Danmark. Det er entreprenørerne »Kampmann, Kjerulff og Saxild«, der har udført underbygningen, mens jernoverbygningen er leveret af »Allerups Ny Maskinfabrik« i Odense. Køretiden Hvalsø—Frederikssund bliver omkring 1 time. Et blandet tog med godsvogete til mellemstationerne bruger dog 1 1/2 time. Banechef Flensborg udtalte ved præsentationen bl.a.: »Vi kan kun ønske os, at man vil modtage banen med samme kærlige forståelse, som om det havde været en rutebil«.

—0—

Om formiddagen den 21. ds. skete på Frederiksværkbanen en alvorlig ulykke mellem Skævinge og Borup, idet et hestekøretøj, forspændt 2 heste, løb løbske med en tungt læsset vogn ud foran toget i overskæringen ved Borup teglværk. Begge heste og vognen blev totalt knuste og kusken alvorligt kvæstet. Togets damploko blev svært ramponeret, men kunne fortsætte.

—0—

For 25 år siden . . . November 1953

Lollandsbanen. Efter at Maribo Amtsråd nu har vedtaget at overtage landkommunernes andele i det nye bane-selskab, ligger Lollandsbanens fortsatte tilværelse som privatbane fast.

Der dannes et nyt aktieselskab med en aktiekapital på 1 mill. kr. Deraf 500.000 fra staten og 500.000 fra kommunerne. Staten overtager Falsterbanen for 1,9 mill. kr. Af det kommende års underskud dækker staten de 65% og resten af underskuddet fordeles således:

Amtet	22%
Maribo	28%
Nakskov	25%
Saxkøbing	9%
Rødby	8%
Nykøbing F.	8%

På amtsrådets møde oplystes det, at amtet oprindeligt var inde på at tvinge staten til at overtage banen, men i politiske kredse var denne tanke blevet afvist.

Direktør Terp-Lassen har efter henstilling fra sin læge indgivet ansøgning om afsked. Foreløbig har banen bevilget direktøren sygeorlov indtil 1. januar.

—0—

Den 10. ds. opstod der brand i DSBs garageanlæg på Kildemosevej i Odense, hvorved 10 rutebiler blev mere eller mindre hærget af ild, vand og røg. Den samlede skade anslås til 300.000 kr.

—0—

I månedens løb er der sket 10 påkørsler af togene i de ubevogtede jernbaneoverskæringer landet over. Kun en enkelt bilist slap uden kvæstelser — i de 9 andre tilfælde opstod personskader, ligesom samtlige implicerede køretøjer fik svære skader eller blev helt ødelagte.

2 personer begik selvmord ved at kaste sig foran togene. Og en jernbanearbejder blev dræbt under udførelse af sin tjeneste

—0—

B & T

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Tlf. (06) 39 44 00

ADVOKAT
FREDDY DAM

Moderet for Landsret

Viby Centret 20 A . 8260 Viby J.

Kontortid 9—16, torsdag 9—18

Telefon (06) 11 40 00

Lagerførende importør for bl.a.

Weitkowitz	:	Presse-/kabelsko og værktøj
Chritchley	:	Opmærkning /kantbånd
Dahl	:	Ledning-/kabelkanal
Orbitec	:	Lamper
Bacho / Haupa	:	Værktøj

H. Hofmann Andersen

Nørrebrogade 22-26 - 8000 Århus C -
Tlf. (06) 12 01 33

Engros-handel: El-artikler - El-måleinstrumenter - Værktøj

- SMØRING
- HJULAFBALANCERING
- DÆK & SLANGER
- AKKUMULATORER
- OPLADNING
- BREMSER
- TÆNDING
- UDSTØDNING
- BP CAMPING-GAS

SERVICE ASSERBO

Levy og Karen Nielsen . Asserbo . Liseleje
TELEFON (03) 34 74 16

Hørning

Et besøg værd – Motel og Modecenter

»MIRANDA«

den tidl. dekoratørscole v/A 10
Hørning — tlf. (06) 92 24 00

Besøg vor pub – –altid frisklavet kaffe
m/ hjemmebag eller en drink – mo-
derne motel – rutebil til døren hver
halve time – på gensyn!

design

GARDINER
Butikstorvet 13 – Hørning
Tlf. (06) 92 20 22

Venlig hilsen
VIBEKE og ERIK HOLDT

Viborg

Smarte piger går i

SHOP ITALIA

St. Sct. Pederstræde 10 . Viborg
tlf. 62 97 36

Alt indenfor moderne damekonfektion
Kig ind og få en tøjsnak

En blomsterhilsen gør altid lykke
– lad den være fra

WELLERs BLOMSTER

Sct. Mathiasgade 22 . Viborg
tlf. 62 10 85

Altid friske blomster – Fikse visit-
buketter – Moderne binderi –
spændende eksotiske blomsterarrange-
menter udføres til enhver lejlighed

Vi handler hos

»HOS LASSE«

Nytorv 2 . Viborg . tlf. 62 61 55

Tobak – Vin – Aviser m. m.

PRIVATBANENYT

HTJ har udrangeret det dieselelektriske lokomotiv FFJ ML 1209, der skulle have heddet HTJ 41, men aldrig nåede at blive omnummereret. Lokomotivet har gennem længere tid stået hensat med ødelagt generator. Det ophuggedes i oktober måned i Holbæk sammen med OHJ 21.

VLTJ er påbegyndt sporfornyelse mellem Harboør og Rønland. Arbejdet har medført sporspæringer, således at enkelte tog har måttet aflyses og erstattes af rutebiler mellem Lemvig og Thybørn Havn.

(Trinbrættet)

LOLLANDBANEN har fra DSB/AB erhvervet det lille 240 HK MaK-lokomotiv AB 1, der siden 1956 har kørt godstog på Amagerbanen, men som nu efter DSBs overtagelse af banen og efterfølgende sporforstærkning er blevet overkomplet. Lokomotivet skal indsættes som rangerlokomotiv i Maribo, hvor det skal afløse Frichs-traktoren M 11, der er fra 1937. Endvidere skal det bestride godstrafikken på godsbanerne, der udgår fra Maribo, d.v.s. til Bandholm, henholdsvis Holeby (—Rødby Havn).

LANDET RUNDT

NYE LYNTOG indgår i DSBs fremtidsplaner. Nu er planerne ved at blive realiteter, idet DSB har skrevet kontrakt med Scandia-Randers A/S om levering af to lyntogssæt på hver fem vogne. Prisen for hele herligheden er ca. 30 mio. kr., og togene skal leveres i januar 1981. Efter leveringen skal der foretages omfattende prøvekursler og tests, og disse vil afgøre, hvorledes efterfølgende serieleverancer skal udformes. Det overvejes at udforme de nye tog, således at de kan opnå maksimalhastigheder på op til 200 km/t, hastigheder der dog kun vil blive tale om ved forsøgskursler — i første omgang.

HT, Hovedstadsområdets Trafikselskab, har taget det sidste store busanlæg i brug af de fem, der var projekteret udført i denne omgang. Busanlægget ligger i Industrivænget i Hillerød og kan have plads til 25—30 busser. Der er et bygget areal på 585 kvadratmeter, og anlægget har kostet ca. 4,3 mio. kr. I alt

har de fem busanlæg, som ligger i Hillerød, Frederikssund, Køge, Roskilde og — som nævnt — Hillerød, kostet omkring 31 mio. kr.

DFDS har henvendt sig til DSB og tyske DB for at forhindre, at jernbanen over landegrænsen ved Tønder—Niebüll nedlægges. DFDS hævder, at banen har betydning for rederiet, idet en del tyskere tager denne vej op for at benytte Englandsbådene fra Esbjerg til Harwich og Newcastle. I de senere år har banen kun været trafikeret af passagerførende tog i sommerperioden og kun med enkelte forbindelser. Resten af forbindelserne er lagt over på landevejen.

HJØRRING KOMMUNE har som tidligere nævnt her i bladet planer om at lave en aflastningsgade i banegraven, hvor i sin tid Hirtshalsbanen førtes ind til Vestbanegården. En kreds af hjørringborgere ønskede imidlertid graven bevaret som grønt område, hvorfor de anmodede Danmarks Naturfredningsforening om at anlægge fredningssag. Dette har foreningen nu afslået.

HOVEDSTADSOMRÅDETS TRAFIKSESKLAB havde pr. 1. juli 1978 1288 busser, som man kunne disponere over. Heraf var de 1061 busser, som HT selv ejede, mens 227 ejedes af de entreprenører, der udfører kørsel for HT. Gennemsnitsalderen for busserne var 6,5 år, og 580 af dem var forsynet med radiotelefon. HT har ca. 208 millioner passagerer årligt.

SAS, meget omtalt luftfartsselskab, satte den 16. juni 1978 rekord ved at ekspedere ikke mindre end 33.201 passagerer i Kastrup Lufthavn. Det er langt over sidste rekordtal for ekspederede passagerer med rutefly, der lå på 30.825 og stammer fra den 1. juli 1977.

Roslev

Bag den gode smag

DOKTOR BAGERI EFTF.

v/ Inga og Peter Bjerk Jørgensen
Vestergade 1 . Jebjerg . (07) 57 43 90

Altid frisk og lækker brød og kager
Prøv vore hjemmebagte småkager

Bestil. på al slags brød modt. gerne

Åben kl. 6.30—21.30 – også søndag
Tirsdag lukket

På gensyn INGA og PETER

De sørgelige rester af vore metersporede jernbaner . . .

De glade 60'ere var som bekendt et sørgeligt årti for vore privatbaner, der blev nedlagt på stribe. Blandt disse også vor sidste metersporede strækning Rønne—Nexø. Det fører ikke til noget i dag at diskutere, om den burde have fortsat i moderniseret udgave, men at en del af den, som veteranbane, i dag ville have kunnet være et fint aktiv for Bornholm i turistmæssig henseende, har vist mange nu indset — men for sent. Jernbaneentusiaster har det med at opsøge »de sørgelige rester« af kære gamle baner, noget der dog næppe kan spores på turisttilstrømningen. Bornholmerfarende kommer således hjem og fortæller om skønne vildsomme stier på de gamle banestrækninger, mere eller mindre idylliske stationer her og der — ikke alle har jo forståelse for at hæge om en sådan gammel stationsbygning, men blandt rædslerne man finder, dukker der også af og til perler op.

Da DBJ i 1968 lukkede, blev den lille søde, tør jeg godt sige, og sjove postvogn Nr. 26 skænket til Bornholms Museum, og alle var glade over, at dog ét eneste smalsporet jernbanekøretøj blev bevaret her i landet. — Men hvor var egentlig 26 henne? — ingen kom jo hjem og fortalte om den. Det viste sig, at 26 stod gemt bag museet i Rønne, i det fri, og i *sørgelig forfatning*, og museet var også meget lidt glad for at lade en af mine venner tage den nærmere i øjesyn. . .

Nu kommer der jo ikke noget positivt ud af blot at rejse en sønderlemmende kritik — vore museer lider ofte af pengemangel, og vejet op mod andre gamle interessante ting kommer en lille jernbanevogn, der »kun« er fra år 1900, let til kort, bliver glemt — men desværre ikke gemt et eller andet sted i tørvejr. — Sådan står den lille kønne postvogn endnu — vor allersidste håndgribelige minde om de smalsporede jernbaner, bortset fra div. vognkasser rundt om.

DANSKE JERNBANEENTUSIASTER! — som læser dette, kan VI være det bekendt??? Har vi ikke i fællesskab forpligtelse til at hjælpe her, har vi ikke råd til at transportere den lille vogn i hus et eller andet sted på Bornholm og give museet et beløb for at få startet en restaurering af denne lille vogn nu, inden det er for sent??

STØTTEFORENINGEN DANSKE DAMPVENNER mener *ikke* at kunne støtte sagen med midler fra salget af vore platter med damplokomotiver, *men* et par af initiativtagerne har med ønske om at kunne gavne og hjælpe re-

Skønhed, De ikke aner
findes langs private baner

staureringsarbejder såvel af denne vogn som andre bevaringsværdige vogne, dannet **DANSKE JERNBANEENTUSIASTERS VOGNFOND**.

Det er tanken at udsende en a to porcelænsplatter om året med motiver af jernbanevogne, og det indtjente overskud ved salget af disse platter skal bruges til bevarings- og restaureringsopgaver.

Første platte er allerede i arbejde og vil naturligvis få den lille DBJ-postvogn som motiv, idet det er vort håb at kunne hjælpe museet med midler til først og fremmest at få vognen anbragt tørt under tag, og derudover gerne et beløb til en tiltrængt restaurering.

Kære Jernbaneentusiast, vil De/du — m/k — være med til at hjælpe Bornholms Museum at redde den lille fine postvogn fra langsomt at smuldre væk, bestil da snarest platten med motivet af vognen.

Platten bliver i samme design og størrelse (19 cm) som de kendte lokomotivplatter, prisen ligeledes 95 kr + forsendelse, og overskuddet for denne platte går *ubeskåret til redningsaktionen* for DBSs gamle fine *postvogn nr. 26* — på Bornholm.

Sidste bestilingsfrist er den 31. januar 1979. Der bestilles kun det antal platter, der inden denne dag er forudbestilt, og de bliver naturligvis nummerede. Brochurer vil i januar kunne rekvireres på vor adresse: **ESRUMVEJ 47 — 3000 HELSINGØR**.

VÆR MED TIL AT REDDE VOR SIDSTE SMALSPOREDE POSTVOGN...

Svend Jørgensen

Lad turen gå til

FJELLERUP KRO
Bygaden 9 — Tlf. (06) 317300
Djursland

Et godt madsted — kaffe med hjemmebag — Lad os afholde Deres fester og udflugter i hyggelige lokaler med smukt pyntede borde. — På gensyn!
EDITH HANSEN (ny vært)

HER GØR VI HOLDT

Undgå besværet — lad os afholde Deres fester . . .

KYSTKROEN AJSTRUP STRAND

Telefon (06) 93 14 35 — (06) 52 02 90

Her er maden i topklasse og kaffen frisklavet — Lad os arrangere Deres udflugter, firmafester og lign.

Med venlig hilsen

AASE og SVEND SCHOU

(nyt værtpar)

Ring og få et godt tilbud !

Læg kursen Nord/Nordøst — så klarer vi resten for Dem

RESTAURANT EGÅ MARINA

Drejer det sig om forretnings-, firma- og familiefrokoster — ring og bestil bord på telefon (06) 22 55 61

Egå Havvej . 8250 Egå

Stedet hvor man holder ind — når man kører ud

RESTAURANT »LANDLYST«

Sundstrup . Skals . tlf. (06) 69 71 52

Altid veltillavet mad og kaffe Cafeteria — restaurant — egentlig dans juni-juli og august dans hver aften Selskaber modtages indtil 30 pers.

Ring og hør. — Med venlig hilsen
Birtha og Thorsten Laursen

Stedet hvor man kommer igen . . .

ORTVEDS HOTEL

Østergade 1 — Hammel
Telefon (06) 96 10 01

Her får De rigtig kromad — Lad os holde Deres fester og selskaber — Ring og få et godt tilbud.

Med venlig hilsen
Ellen Rohde og Kirsten Schrøder.

Hvor maden er i topklasse

HOTEL KNABERHUS

Ålestrup . Tlf. (08) 64 14 66

Lad os arrangere Deres fester til enhver lejlighed.

Stedet, hvor man kommer igen

Elektrificeringen Borlänge-Mora

- en jernbane som byggedes i etaper

af Hakon Ahlberg
oversat og bearbejdet af OLJ efter
artikel i »Dalar Demokrat«
den 27. maj 1978.

Med det første officielle elektriske tog på jernbanestrækningen Borlänge—Mora indledtes den 27. maj en helt ny epoke i jernbanernes historie. Jernbanen bestod længe af to adskilte baner, der blev drevet af to forskellige selskaber, Gävle—Dala Järnväg og Borlänge—Siljans Järnväg, som begge i 1912 blev overtaget af Södra Dalarnas Järnväg. Samme år påbegyndtes arbejdet med at sammenføje de to baner mellem Insjön og Rättvik, og to år senere kunne man køre med tog direkte fra Borlänge til Mora på én sammenhængende 103 km lang jernbane.

Forhistorie

De første udkast til den nedre del af banen, d.v.s. strækningen Borlänge (Domnarvet)—Insjön går tilbage til 1850'erne og indgik i Nils Ericsons forslag til stambanenet. Strækningen var tænkt som sidebane til den planlagte Falun—Gävle jernbane, som åbnedes som privatbane 4 år senere; men da var Insjö-projektet skrinlagt. Planerne om en jernbane til Insjön aktualiseredes imidlertid atter i 1869, denne gang sammen med en planlagt forlængelse af Frövi-banen via Ludvika til Siljansdalen. Omtrent samtidig søgte og fik Bergslagens jernbaner koncession på en jernbane mellem Domnarvet og Insjön. Banen var tænkt som sidebane til BJs hovedlinie mellem Falun og Göteborg, af hvilken delstrækningen Falun—Ludvika indviedes nytårsaften 1875.

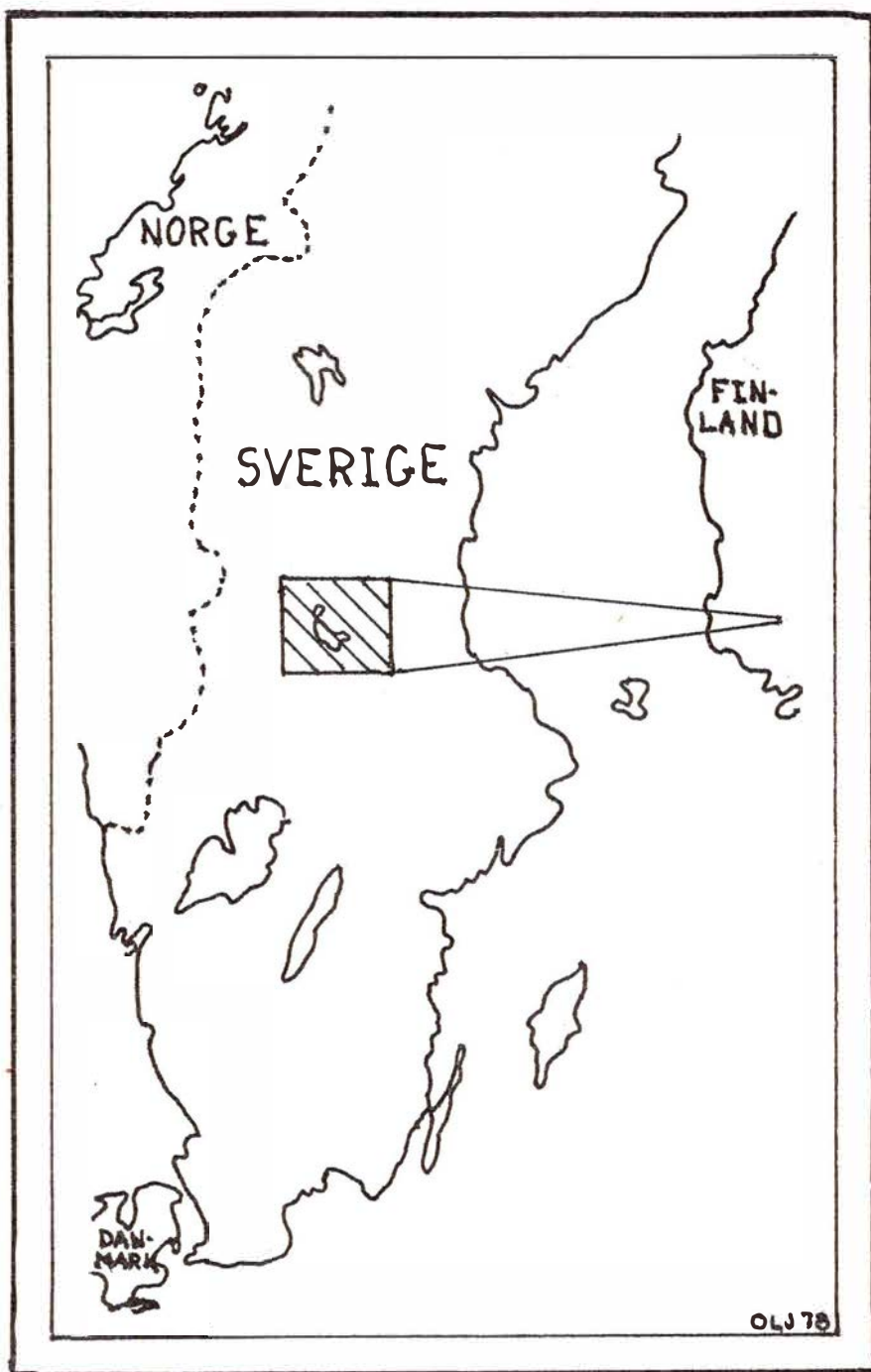
Sagen i egne hænder

Forventningerne til BJs projekt var store i sognene omkring Siljan; men ligesom en række alternative forslag blev det ikke til noget. Derfor besluttede man at tage sagen i egne hænder, og på et møde i Mora i eftersommeren 1885 diskuterede man fem forskellige forslag til forbedring af kommunikationerne med omverdenen. Deriblandt var et par forslag, som bygger på en kombination af jernbane- og skibsforbindelse. Forslaget om at bygge en jernbane fra Borlänge til Insjön vakte størst in-

teresse. I 1882 godkendtes en ansøgning om koncession for en jernbane med den foreslåede linieføring, hvorved SDJ blev tvunget til at opgive sine planer om at bygge en jernbane mellem Borlänge og Lännheden. Borlänge—Siljans jernbanelov blev vedtaget allerede samme år, og året efter kunne man i september åbne strækningen for provisorisk trafik.

Privat drift

Endnu et år senere, den 13. november 1884, var så den store dag kommet, da hele den 36 km lange jernbane mellem Borlänge og Insjön kunne indvies af kong Oscar II. BSJ og Österdalarnes dampskibsaktieselskab indgik samtidig en aftale om samtrafik. Et sidespor blev

OLJ 78

lagt mellem Insjön station og Insjön havn, hvorfra dampbådene Gustaf Wasa og Engelbrekt i den isfri del af året udførte gods- og passagertransport til de øvrige sogne omkring Siljan og Orsa-sjön. Om vinteren var man tvunget til at indskrænke trafikken til den næsten isfri elvdel mellem Insjön og Leksand.

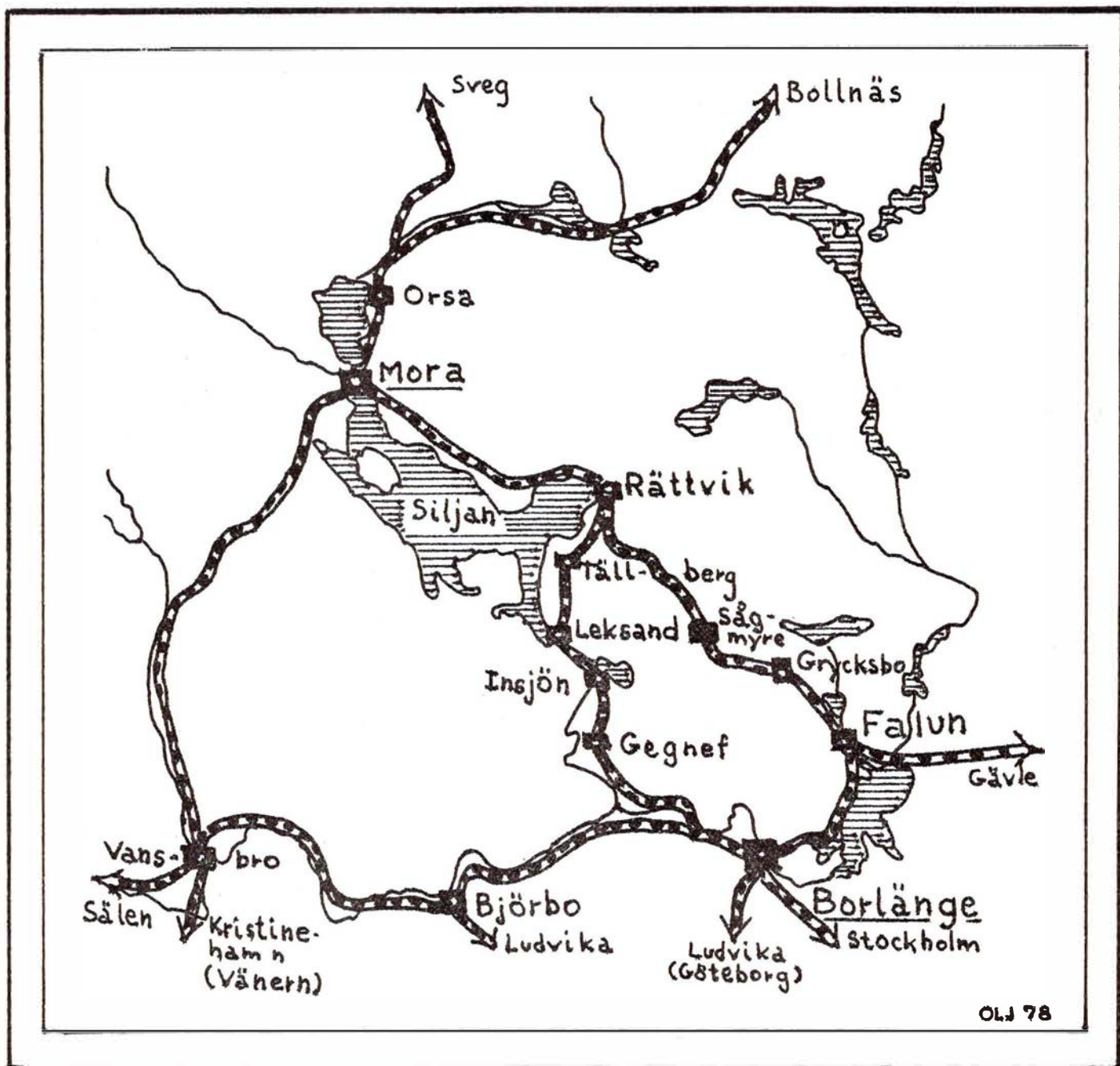
I Gävle havn så man ikke med blide øjne på den nys tilkomne jernbane Borlänge—Insjön, som man frygtede skulle tage en stor del af den forudsete gods- og passagertrafik fra Dalarna over Gävle mod sydlige udførselshavne. Derfor dannedes i 1885 Falun—Rättvik—Mora jernbaneselskab (FRMJ) som en aflægger af GDJ med det formål at forlænge Gävle—Dala

Järnväg fra Falun over Rättvik til Mora og derefter trafikere strækningen. Den første del af denne bane Falun—Sågmyra åbnedes for trafik i 1889. Året efter nåede man Rättvik og i 1891 indviedes den sidste etape til Mora—Noret. Et andet selskab havde da allerede påbegyndt bygningen af en tilslutningsbane mellem Mora-noret og Orsa. Den åbnedes for trafik året efter, hvorefter GDJ, som administrerede FRMJ, kunne trafikere hele strækningen Gävle—Orsa. Endelig kom i 1896 den korte jernbane over elven til Morastrand, der fra 1891 havde været endestation for Mora Vänerens Järnväg. I 1903 overtog GDJ al kapital bag FRMJ, der således blev et

datterselskab af GDJ, og i 1920 sammen sluttedes FRMJ med GDJ for endelig 1. juli 1948 at bliver overtaget af staten.

Leksand derimod blev længe holdt uden for udviklingen, og rejsende hertil måtte i mange år henvises til dampbådene. For at råde bod herpå anskaffede GDJ i 1915 damperen Rättvik, som om sommeren sejlede mellem Rättvik og Leksand med tilslutning til togene. På et tidligt tidspunkt havde man planer klar til en jernbane mellem Leksand og Rättvik. En sådan udvikling brød BSJ sig imidlertid ikke om, da man allerede forårsaget af de nye GDJ-baner havde et stærkt vigende trafikunderlag.

For at imødegå planerne søgte BSJ og

Aarhus

Spis noget lækkert – gå i
MACKIES PIZZA

Clemenstorv 9 . Århus . tlf. 12 36 61

Prøv vore lækre pizza, amerikansk stil
– stor eller lille – eller vor Beufburger
– spis dem her eller tag dem med hjem
Åben hver dag kl. 10–24

Kom ind og få en køkkensnak
– lad os råde og vejlede Dem
uni-form – beckermann

KØKKEN STUDIO

**Thorvaldsensgade 36 . Århus
Telefon 19 82 88**

Garderobeskabe – Badeværelsesmøbler

Vore funktionærer handler i

»LONES« BLOMSTER
Sdr. Ringgade 47 – Århus

Alt i friske blomster og planter
Fikse visitbuketter

En skobutik med gang i

THERESE WOLF

Bruunsbro 7 . Århus . (06) 13 58 49

Moderigtigt damefodtøj til
hverdag og fest

Tandlæge

Holger Sandfeldt Sørensen

Ryesgade 12 . Århus . tlf. 12 40 12

Konsultation efter aftale

Tandlæge

FINN MORELL

Rosenkrantzgade 2, 1. sal . Århus

over for rutebilstationen

Tlf. (06) 19 39 11

Konsultation efter aftale

Prima ungt hestekød fra egen slagtning
får De i specialforretningen

Aarhus Hesteforretning
Frederiks Allé 129 . tlf. 12 41 77

Slagter kun én kvalitet – den bedste

Vore funktionærer går i

»PERAVIN« RENSERIET
**Jægergårdsgade 55 . Århus
tlf. (06) 13 20 28**

1. kl.s kemisk rensning – ingen opgave
er for stor – små reparationer udføres.

På gensyn!

HANNÉ og HASSAN OUERTANI

VESTERBRO POLERING OG RENGØRING

Rengøring og polering af trapper –
kontor – lager – hovedrengøring
Rensning og rengøring af nybyggeri

Tlf. (06) 25 61 01 – 12 86 96

S. E. RASMUSSEN

GLARMESTER

JOHN SØRENSEN

Randersvej 15 – Århus

Telefon 16 70 81

Lad også dette blive Deres fristed ...

Bodega TERMINUS

**Jægergårdsgade 71 – Århus
Telefon 12 75 46**

Hvor venner mødes over et glas i
hyggelige omgivelser.

På gensyn
HENNING

Bag den gode smag

FINNS BAGERI

v/ G. Skovfoged

Wærumsgade 11A . Århus . tlf. 12 53 04

Alt indenfor lækkert brød og kager.
Bestillinger på alt slags brød modtages
– altid et godt ugetilbud.

Husk vort udsalg Hammerhusvej 49
Brød – Konfektur – Chokolade

TANDLÆGE INGER WINTHER

har overtaget afdøde tandlæge Niels
Baumbachs praksis, **Park Allé 9** samt
Hans Kjærholms praksis, **Banegårds-
plads 4** – begge praksis føres videre
på adressen:

**Banegårdsplads 4 – 3. sal
8000 Århus C – Tlf. (06) 12 22 21**

Vær god ved Deres fødder – gå til

AGGER FODKLINIK

Nr. Allé 81–83 . Århus . tlf. 12 54 00

Omhyggelig og nænsom fodpleje

Spec.: vanskelige fødder

Åben kl. 9–14.30 og efter aftale

Køb legetøj – hvor udvalget er størst

»1000 TING«

Store Torv 14 . Århus . tlf. 13 30 55

Stort udvalg i legetøj til alle børn i alle
aldre – og til alle priser – Gå ikke for-
gæves – gå hellere straks i 1000 ting.

Er De i tvivl – så gå i

KØKKENHJØRNET

Vester Allé 20 . Århus. Tlf. (06) 19 96 55

Køleskabe – komfurer – vaskemaskiner
Lad fagmanden hjælpe Dem med råd
og vejledning. Mange forskellige mu-
ligheder uden forbindende. Husk: Atlas
køkken har alle variationsmuligheder –
og så er det dansk.

Køkkenhjørnet borger for kvaliteten

Bag den gode smag

»CORNER« BAGERIET

**Max Müllersgade 2 B . Århus
Tlf. 12 14 68**

Altid frisk og lækkert brød og kager

Din nye Jeans-shop

CAMPUS

Frederiksgade 34 – Århus – Tlf. 12 07 07

Stedet for hende og ham!

Moderne fritidstøj i alle størrelser I de
kendte mærker.

Kom ind og få en tøjsnak

fik i 1899 koncession på en jernbane mellem Insjön og Rättvik; men projektet blev udskudt på ubestemt tid grundet dårlig økonomi forårsaget af dalende konjunkturer. Først i 1912 skete der noget, idet SDJ overtog BSJ, og to år senere var banen mellem Insjön og Rättvik bygget. Fragtfarten på Siljansøen indskrænkedes da radikalt, og s/s Gustaf Wasa ombyggedes til ren passagerdamper. GDJ opretholdt dog trafikken med damperen Rättvik indtil 1939, da fartøjet solgtes til Österdalarnes Ångbåts AB. Indtil 1945 drev GDJ også bl.a. Rättviks turisthotel.

Statsdrift

Samtidig med at både GDJ og SDJ blev overtaget af staten i 1948 gennemførtes omfattende trafikomlægninger med det formål at skabe bedre forbindelser samt at rationalisere og samordne trafikken. Persontrafikken fra øvre Dalarna overførtes for størstedelens vedkommende fra linien Rättvik—Falun til linien Rättvik—Borlänge, mens den førstnævnte bane overtog størstedelen af godstrafikken. For at øge passagemængden indførtes gennemgående vogne og motortog, og i 1960 introduceredes hurtigtoget »Siljan« på strækningen Stockholm—Orsa. I 1965 blev den nye banegård i Borlänge taget i brug, og dertil omdirigeredes derefter al godstrafik, som tidligere gik over Rättvik—Falun. Som

følge deraf blev jernbanen Grycksbo—Rättvik overflødig, og den blev nedlagt 1. december samme år. I stedet forstærkedes den gamle SDJ-bane for at kunne klare den øgede belastning, bl.a. af de tunge kalktog mellem Rättvik og Domnarvet. I 1970 ophørte flådningen af træ på Dalelven, hvilket medførte, at såkaldte trætog begyndte at køre, og til disse byggedes særlige terminaler bl.a. i Leksboda. Men de lokale persontog var allerede forinden blevet inddraget, og alle mindre stationer og holdepladser blev nedlagt.

Dampdrift

Jernbanen mellem Borlänge og Mora var længe ligesom strækningen Falun—Rättvik et eldorado for damplokomotivnøstalgikere. På disse to strækninger holdt man nemlig fast ved dampen længere end på de fleste andre. For at klare de stadig tungere godstog op ad de stejle stigninger bl.a. ved Lerdal og Tällberg flyttede man i begyndelsen af 1960erne de kraftigste lokomotiver, man havde i Sverige, til denne strækning, bl.a. de 5-koblede R-lokomotiver og de tunge M33-lokomotiver fra Bergslagsbanen. I person- og hurtigtogene brugte man ind i 1960erne først og fremmest de kendte B-lokomotiver sammen med de berømte H3-lokomotiver fra BJ, GDJ, SDJ og SWB.

Borlänge var længe endestation for de ellokstrukne tog med kursen mod Mora og videre nordpå. Her ses et godt »gammeldaws« godstog, fremført af to aldersstegne kobbelstanglokomotiver, litra D. Det forreste, D 364, er bygget i 1935. Foto i juni 1976, —ti—.

Sjælland

Smarte voksne piger går i tøj fra

BETHs KJOLER

Byvej 13 . Hammersholt . (03) 27 29 65

Stort udvalg i kjoler – nederdele – bluser – slacks – buksesæt – stort udv.

I selskabstøj str. 36 til 60.

Kig ind og få en god personlig betjening

Vejen til bedre kondi går gennem

**Allerød
Iddæt ApS**

A M T S V E J 5

3450 ALLERØD - TLF. 03 - 27 37 74

Alt indenfor sportssko og beklædning
Specielt i Hummel – På gensyn!

Hvor sportsfolk mødes –
Amtsvejens Sportsshop

Smarte piger går i modetøj fra

JULIA

M. D. Madsensvej 14–16 . Allerød
Tlf. (03) 27 27 02

Altid det sidste nye – med mange
variationsmuligheder – vi hjælper Dem
gerne med god vejledning. På gensyn!

Julia Modetøj

Vore funktionærer handler i

ALLERØD BLOMSTER

Rønne Allé 4 . Tlf. (03) 27 61 40

Grønne planter – afskårne blomster –
kranse – dekorationer m.m.

Spec.: Brudebuketter – visitbuketter

Kun én kvalitet – den bedste

Kom ind og hyg dig – mens vi
plejer din bil

CHEVRON SERVICE

Ny Frederiksborgvej . Allerød

Tlf. (03) 27 35 70

Spar penge – tank selv – bremserreparationer
fra morgen til aften – moderne
vaskemaskine – altid et godt dæktilbud
– minicafeteria – bilistbutik
På gensyn! – Ole Nielsen

Smarte voksne piger går i tøj fra

»CHERIE«

Ulrikkenborg Plads 10 . Lyngby

tlf. (02) 88 57 77

Det store udvalg i nederdele – bluser –
kjoler – bukser – selskabstøj

Kig ind og få en tøjsnak

Aarhus og omegn

»CORNER« CAFETERIA

Hj. af Langelandsgade/Kaserneboulevarden . Århus . tlf. 12 20 70

Hver dag en veltillavet middag ægte sesamburger-frikadelle sandwich – det er os med de store kyllinger – gølpølser – eventyr-is – vi har gammeldags hjemmelavede isvafler

JØRGEN H. PORTRÆT

(tidl. Hammerschmidt Portræt)

Rådhuspladsen 3 - 8000 Århus C.
TLF. 06-120922

Vær prisbevidst – gå i

FRIKØB MARKED

Åbyvej 110 – Åbyhøj – Tlf. 15 81 55

Alt i kolonial – konserver – vine
konfekturer – tobaksvarer

Husk vore gode ugetilbud

På gensyn i FRIKØB MARKED

Gå i specialforretningen –
med det store udvalg

HOBBY-BØRSEN

Silkeborgvej 178 . Åbyhøj . 15 51 88

Hobby til alle aldre – alt i modeltog –
racerbaner – fly – plastik-byggesæt
m.m. – Kig ind

JÆGERGÅRDSDGADES HÆLE- OG NØGLEBAR

Jægergårdsgade 5 . tlf. 19 79 34

Alle skoreparationer laves, mens De
venter – Gravering af dør- og navne-
skilte – Nøgler – Hundetegn laves mens
De venter. – 1. kl.s arbejde udføres til
rigtige priser – 10 pct. rabat til pensio-
nister – På gensyn! JAN REINHOLD

Et besøg værd

Marstrandsborg Grill Bowleren

Thorvaldsensgade 1 – Århus

Prøv vore lækre grill-kyllinger

Pølser – Bøfsandwich – hjemmelavet
forårsruller. – Tag maden med hjem –
eller vi bringer gerne.

Åben hver dag fra kl. 11–21.

Telefon 12 70 47

Venlig hilsen – Betty og Kan-Wing

Stedet for moderne hårpleje . . .
Saralystparkens dame- og herresalon

Salon »FYNNE«

Saralystparken 5 – Højbjerg

Tlf. 27 55 75

Spec.: Moderne klippeteknik – mode-
frisuren til Dem. – Lukket hver onsdag.

Tag noget lækkert med hjem – eller
nyd det her

HJØRNE-GRILL'EN

Molsgade 9 – Århus – Tlf. 13 90 37

Alt i lækkert grill – Forårsruller

Det er os med de store kyllinger.

Åben hver dag kl. 12–24.

Vore damer går i Salon

»KLIP OG KRØL«

Jens Baggesensvej 4 . Århus

Telefon 10 48 90

Stedet for moderne hårpleje og
den perfekte klipning

Bestil venligst tid – lukket onsdag

STOFFERS

Knallert- og Cykel-Service

Haderslevgade 7 . 8000 Århus C.

Telefon (06) 14 31 36

Vi køber OST hos fagmanden

FREDERIKSBERG OSTEBOERS

Frederiks Allé 110 – Århus

Telefon 12 60 18

Altid vellagrede oste og specialiteter.

Alt til ostebordet

Kom ind og hyg Dem i

»GRØFTEN BODEGA«

Grøfthøjcentret . Viby J . tlf. 28 10 95

Lad også dette blive Deres fristed –
kom ind og slap a' – vi hygger om Dem.

Med venlig hilsen og på gensyn!

Stedet hvor man kommer Igen

Vi handler i

PARFUMERIET INNOXA

Frederiks Allé 141 . Århus . 12 92 25

Toiletartikler – parfumeriet med den
gode service – stort udvalg i de kendte
mærker – kig ind, vi hjælper Dem
gerne med råd og vejledning

Etatens folk handler hos

Fa. N. RASK NIELSEN

v/ Niels B. Jacobsen

Nørregade 18–20 – Århus

Telefon 12 48 48

Cykler – Raleigh – Bison – Barnevogne
Klapvogne – Udstyr – Kig ind og gør
en god handel – vi er til at tale med.

RIISSKOV KLOAK-SERVICE

v/ Peder Gissel

Døgn- og weekendvagt – Tlf. 17 68 92

Slamsuger – Roterende knive
Rensning af faldstammer

Renser alle ledninger hurtigt og effek-
tivt. – Ring straks til fagmanden.

Sports- og motionscykler

Chr. X's vej 256 . Tranbjerg

Tlf. (06) 29 32 33

Spec.: Afd. med sports- og motionstøj
Moderne reparationsværksted

HUSK: Cykler til hele familien finder
De hos os

Indtil elektrificeringen fremførtes togene Borlänge-Mora af diesellokomotiver. Her ses SJ T41.201, et NOHAB-bygget GM-lokomotiv fra 1956, i Mora. Foto: -tl-.

Diesellokomotiver

Med flytningen af maskindepotet fra Falun til Borlänge i 1965 ophørte dampdriften også på denne bane. Lidt efter lidt var damplokomotiverne blevet erstattet af diesellokomotiver, der var blevet overflødige ved elektrificeringen af strækningen Borås—Alvesta. Men med elektrificeringen af denne bane er en del af diesellokomotiverne atter blevet overflødige. Nogle diesellokomotiver bliver der dog stadig brug for til at trække trætogene. Der er nemlig ikke opbygget køreledninger over læssesporene ved træterminalerne, da det ville være for farligt under læsning af jernbanevognene.

Elektrificeringen

Beslutningen om at elektrificere strækningen Borlänge—Mora blev taget af regeringen i juli 1975. Omkostningerne blev beregnet til 25 millioner sv.kr., og byggetiden blev anslået til to år. I december 1975 fik SJ bevilget 27,5 millioner sv.kr. til arbejdet, og umiddelbart efter begyndte projekteringen. I april 1976 startede arbejdet i marken.

Elektrificeringen af strækningen er bemærkelsesværdig på to måder. For det første er det 20 år siden, at S.J. ellers sluttede elektrificeringen, og for det andet er det første gang, at man i større stil har brugt imprægnerede træstænger til at bære ledningsnettet.

Med den nu afsluttede elektrificering er cirka 700 mil svenske jernbaner elektrificeret, hvilket modsvarer 60% af

statsbanenettet, og 95% af SJs transportarbejde udføres nu med elektriske lokomotiver som trækraft.

Inden arbejdet på strækningen kom i gang, var man nødsaget til at udføre et omfattende landmålararbejde. 6.000 lods ejere og 2.200 faste genstande blev berørt, bl.a. af de omfattende træfældninger, som var nødvendige. 1.900 bærestænger er sat op, deraf 1.600 af træ, og de derefter monterede ledninger er konstrueret til en max. hastighed på 140 km/t. Da trafikken skulle opretholdes i normalt omfang, mens arbejdet blev udført, har det været ret vanskeligt at lede trafikken; men radiostyring var til stor hjælp.

I Mora-Noret har man opført en omformerstation til delvis strømforsyning af banen. Omformerstationen fjernstyres fra Gävle, og Stora Kopparberg værket leverer de nødvendige 6 millioner kWh strøm om året. Ialt beregnes energibehovet dog til 13 millioner kWh, hvoraf altså hovedparten leveres fra andre kilder.

Forkortelser:

BJ: Bergslagens Järnvägar.
BSJ: Borlänge—Siljan Järnväg.
FRMJ: Falun—Rättvik—Mora Järnväg.
GDJ: Gävle—Dala Järnväg.
SDJ: Södra Dalarnas Järnväg.
SJ: Statens Järnvägar.
SWB: Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägar.

Sjælland

Stedet for moderne hårpleje

SALON ANTOINETTE

Hovedgaden 19, 1. sal, (ovenover Handelsbanken) . Birkerød . (02) 81 13 23

Bliv en ny kvinde – kom ind og få en smart klipning – permanent med mandelolie, der styrker håret – kvaliteten er i toppen og priserne i bunden.

Lukket hver tirsdag

Spec.: moderne klippeteknik

Tag noget lækkert med hjem fra

CHERI CHOKOLADE

Hovedgaden 41 . Birkerød

Tlf. (02) 81 05 85

Alt i chokolade og konfektur
Husk vor lækre dessert-is

PS: Prøv vor egen hjemmelavede chokolade

Etatens folk handler hos

SLAGTERMESTER SLOTH

(Vasecentret)

Vasevej 76 .Bistrup . Tlf (02) 81 11 73

Kød – flæk – velhængt oksekød – delikatesser med alt i hjemmelavede specialiteter – smørrebrød – platter – alt til det kolde bord – åben alle ugens dage – Køb det bedste – det gør vi

Bag den gode smag

»KONDITORIET«

Virum Stationsvej 141 . Virum

tlf. (02) 85 83 44

Alt i lækkert brød og kager – prøv vore friskbagte småkager – det store udvalg i specialbrød.

Med venlig hilsen
Jytte og Vagn Nymand

Spis frugt fra

VIRUM FRUGT

Geels Plads 28 . Tlf. (02) 85 25 20

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager – blomster
Kun 1. kl.s varer

Aarhus og omegn

Byens bedste madsted ...

RESTAURANT EUROPA

Europaplads 6 - Århus
Telefon (06) 12 32 15

- hvor venner mødes

Med venlig hilsen
MARTIN

Stedet for gourmeter

ROYAL

STEAK HOUSE

Bispegade 1 - Århus - Tlf. (06) 13 51 52

Her er maden i topklasse og betjenin-
gen 1. classes. - PÅ GENSYN !

Nyd Deres frokost yderst på molen
med Århus skønneste udsigt

AARHUS YACHTKLUB

Lystbådehavnen . Tlf. (06) 13 30 26

Ta' selv bord hver dag kl. 12-15
Selskaber modtages gerne (indtil 50
kuverter) - Lukket hver torsdag

Tag noget lækkert med hjem fra

SNACK BAREN

Hovedgaden 29 - Brabrand
Telefon (06) 26 10 45

OLES PØLSEBAR

Nordbyvej 3 - Viby J. - Tlf. 14 16 82

Alt i lækkert grillmad - forårsruller -
pølser - det er os med de store kyl-
linger med hjemmelavet friter.

Åben mandag til fredag kl. 11-22,
lørdag 11-19, søndag 13-22.

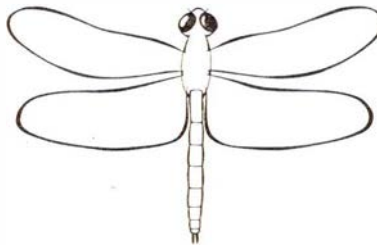
NB. Skal De have fest - så ring og
bestil - og alt er klart, når De henter
det.

Bag den gode smag

RISVANGENS BAGERI

v/ bagermester Poul Kristiansen
Risvangsallé 9 . Århus . tlf. 16 93 37

Alt i lækkert brød og kager
Prøv vor lækre fødselsdagskringle
Bestillinger på alt slags brød modtages

Byens gode madsted hedder

»GULDSMEDEN

Guldsmedegade 32 - Århus
Telefon (06) 13 08 69

Vi hygger om Dem - Lad os afholde
Deres selskaber - Husk efter teatertid
modtager vi også gerne selskaber.
Ring venligst og bestil - og maden er
klar. - Åben hver dag fra kl. 12,
søndag fra kl. 16. - På gensyn i
Restaurant GULDSMEDEN I

Lad os tage besværet

Trojborg Smørrebrød

»MADKASSEN«

Tordenskjoldsgade 9 . Århus
Tlf. 10 69 90

Alt i madpakker - smørrebrød og
anretninger - til hverdag og fest
Madkassens smørrebrød er bedst

Vi handler i

»PARK KIOSKEN«

Ormslevvej 23 . Viby J . tlf. 14 07 52
Alt i dag- og ugeblade - skriveartikler -
tobaksvarer - konfekturer
Med venlig hilsen

BIRTHE og AAGE STEINICHE
Tipsforhandler

Hele familiens frisør, herre og dame

SALON »JEANETTE«

Holme Møllevej 15 - Viby J.
Telefon 14 92 88

Stedet for moderne hårpleje - Stor par-
keringsplads - Salonen er lukket hver
mandag. - De behøver ikke at bestille
tid til herre-afdelingen.

På gensyn: BJARNE VESTER

Hvor venner mødes

AABY-KROEN

Silkeborgvej . Åbyhøj . (06) 15 79 99

Kom ind og hyg Dem over et glas eller
dagens ret - et lækkert stykke smørre-
brød. Selskaber modtages gerne - ind-
til 150 kuverter

Venlig hilsen MIE og FINN

Gå til fagmanden og køb -

SARALYST CYKELSERVICE

Rosenvangsallé 213 b . Højbjerg
tlf. 27 07 12

Knallerter - cykler, nye som brugte -
alt til rimelige priser. - Stort udvalg i
tilbehør - kom ind og få en cykelsnak.

Spar penge - tank selv - kød ind til

UNO-X SERVICE STATION

Holme Møllevej 47 . Viby J.
Tlf. 14 77 67

Bilistbutik - dagligvare-kiosk - dæk-
service - afbalancering - højtryksren-
ser til motorvask (for gør det selv
folk) - bestil venligst tid - på gensyn
Mona og Arne Abrahamsen

Stedet for moderne hårpleje

SALON »FEMINA«

Kaj Munksvej 54 . Viby J. . (06) 14 02 03

Den moderne salon med faglig dygtig
betjening i hyggelig atmosfære
Spec.: Klipping.

Med venlig hilsen Karen Svensson

Vore funktionærer handler i

MODESTRİK

Søndervangsallé 39 . Viby J.
tlf. (06) 14 47 19

Stort udvalg i strikkegarn - fikse mo-
deller - småting m.m. Kig ind og se
vort udvalg. Man slapper dejligt af
over et strikkesøj

FRA KLUBBERNE

ØSTSJÆLLANDSKE JERNBANEKLUB debuterede sidste år som producent af et årskrus Krusene slog an, og i år har man lavet endnu et, nemlig med foreningens motorvogn ØSJS M 3, ex. NPMB M 7, som motiv. Bag motorvognen ses Vallø station. Det er tegneren Erling Nederland, der har stået for krusets tegningsudformning, så dette skulle borge for kvaliteten. ØSJKs krus kan erhverves for kr. 65,00 + porto hos kassereren, Bente Hejgendorf, Danhaven 48, 2500 Valby, telefon (01) 46 90 49. Postgironummeret er 7 20 51 63.

ØSJK og LIONS CLUB, Køge, har udsendt et lokalt julemærke for Køge. Motivet er ØSJKs damplokomotiv F 500 med juletog til Tureby. Julemærket sælges i hele ark til kr. 10,00 plus porto kr. 1,20. Overskuddet går til begge foreningers arbejde. Bestillinger på julemærker kan sendes til ØSJKs kasserer eller indbetales på postgirokonto 7 20 51 63 på ovenstående adresse.

MHVJ, Mariager—Handest Veteranjernbane, har efter endt restaurering taget passagervogn MHJ C 501 i brug. Vognen, der stammer fra Hørve—Vørslev Jernbane, er bygget af Scandia i 1920 som HVJ A 501. Efter HVJs nedlæggelse overtog OHJ vognen. Den ombyggedes i 1951, hvorved den fik lukkede endeperroner (Trinbrættet)

ØSJKs F 500 samt DJKs passagervogn KSB C 20 har i juli måned medvirket ved en filmsoptagelse, der foregik på banen mellem Dalmose og Skælskør. Ved Sønder-Bjerger station havde man etableret et lille trinbræt med navnet »Næsset«.

(Draisinen)

KLK, Kolding Lokomotivklub, der har domicil i Lunderskov i særdeles idylliske omgivelser, er gået i gang med at bygge en vognhal med tre depotspor. KLK er således den første danske jern-

baneklub, der realiserer planerne om forsvarlige opbevaringspladser til det historiske jernbanemateriel, der ved at stå udendørs lider stor skade som følge af regn og rusk.

MHVJs arbejdsbold arbejder nu efter kørselssæsonens afslutning med restaureringsarbejder. HV 3's kedelrør er alle taget ud af hensyn til kedelrevision. Motorvognene APB M 1 og FFJ M 1210 er færdigrestaurerede og køreklare, og arbejdet på RHJ-motorvogn M 4 er genoptaget. Vognkassen er blevet lake-ret to gange. MHVJs nye stationsbygning i Mariager er næsten færdig, og hvor sporene tidligere lå foran den gamle station, er der etableret ny parkeringsplads.

(Trinbrættet)

MØDESTED

FORENINGER, klubber m.v., som ønsker møder, udflugter o.l. arrangementer omtalt under rubrikken »Mødested«, bedes inden den 20. i måneden forud for udsendelsen af det blad, arrangementet ønskes omtalt i, underrette redaktionen.

Tirsdag den 28. november kl. 19.30

DAMPROMLEKLUBBEN afholder møde på Ungdomshjemmet, Orla Lehmannsvej 7, Frederiksberg. Der påregnes vist lysbillede m.m. og der snakkes »veteransnak«. Alle medlemmer af jernbane-, sporvejs-, dampskibs- og anden form for veteranklubber er velkomne, men man bedes tilmelde sig i forvejen (8 dage før) til: Damprompeklubben v/ Sv. Jørgensen, Esrumvej 47, 3000 Helsingør, telefon (03) 21 81 46. Der opkræ-

Vinderup

Svigter Deres radio eller TV - så gå til fagmanden . . .

RADIO og TV-SERVICE

Skivevej 69 - Ejning

Telefon (07) 44 62 22

1. kl.s reparationer udføres med garanti

Med venlig hilsen

SVEND JØRGENSEN

Fredericia

Få mere for pengene
gå hellere straks i

K. P. CENTRA MARKED

Havepladsvej 136 . Fredericia

tlf. (05) 92 06 74

Stort udvalg i kolonial - konserver - vine - tobaksvarer - dybfrost - grøntsager - husk vi har altid et godt tilbud.

Med venlig hilsen
KRISTI OG KURT PEDERSEN

Køb kød hos den rigtige slagter

Randalcentrets Slagterforretning

Devantiersvej 7 . Fredericia

Tlf. (05) 92 54 77

Kød - flæsk - hjemmelavet pålæg - Prøv vor lækre hjemmelavede medisterpølse. - Spec: Altid mørt og velhængt oksekød - Køb det bedste - det gør vi

Horsens

Kør ind til

GULF SPAR TANK

Sønderbrogade 54 . Horsens

Tlf. (05) 62 20 30

Benzin - Olie

Døgnåben - spar penge - tank selv

Husk vor velassorterede kiosk

Etatens folk handler hos

H. P. TØJ

Allégade 43 . Horsens . (05) 62 30 00

Arbejdstøj - Cowboytøj - Herretøj

Kig ind og få en tøjsnak

Med venlig hilsen ERIK JACOBSEN

Stedet, hvor de strikkeglade mødes

PM-GARN

Jernbanegade 1 - Hobro - tlf. 52 31 41

Garn i variationer - Fikse modeller -

Kom ind og få en strikkesnak

På gensyn!

INGE SIGVARDSEN

Deres blomster vil altid gøre lykke fra

»VALMUEN«

Jernbanegade 51 - Hobro - tlf. 52 02 08

Vi anbefaler os med kistepyntninger - kranse - bårdekorationer - visitbuketter - moderne binderi - også stort udvalg i keramik og grønne planter

Åhus og omegn

Din dame- og herrefrisør på Langenæs

DAME OG HERREFRISØR

Inge Marie

Tøndergade 96 . Århus . (06) 14 06 49

Stedet for den moderne hårpleje for de kræsne – hurtig og venlig betjening

På gensyn hos INGE MARIE

DERES GARANTI
Exam. tandtekniker

CARSTEN SOMMER

Sønder Allé 4, 1. sal – 8000 Århus C.
Telefon (06) 12 19 89

Konsultation mandag–onsdag 9,30–17
torsdag–fredag 9,30–13 og efter aftale.

Tandlæge

LARS BÆK-SØRENSEN

Banegårdspladsen 20 . Århus C.
Tlf. (06) 12 91 41

Konsultation efter aftale

SALON »GURLI«

Steen Blichersvej 27 . Åbyhøj
Telefon 25 11 13

Stedet for moderne hårpleje og
venlig betjening
Lukket tirsdag

1. kl.s kvalitetsarbejde udføres på

JANS AUTOREPARATION

Carit Etlarsvej 4 . Åbyhøj . tlf. 15 31 18

Reparationer af alle mærker

Autoopretning – Rustskader

Vi er hurtige og samvittighedsfulde.

Stedet for moderne hårpleje

SALON »SOLVEIG«

Louisevej 17 – Brabrand
tlf. 26 17 03–25 37 03

Lad os give Dem en moderne klipping

Spec.: vanskeligt hår

Lukket mandag

På gensyn! SALON SOLVEIG

Lisbjerg

Detail gartneri

TOVES BLOMSTER

mellem Lisbjerg og Trige

Randersvej 458 – Telefon 06) 23 13 05

Alt i blomster – potteplanter – alt til
haven og altanen.

Kranse – buketter – bordpyntning m.m.

NB. Bestilling på kranse modtages.

Åben hver dag fra kl. 9–17,30 –

søndag fra kl. 9–12.

Hammel

Bag den gode smag

KNUTSSONS BAGERI

Randersvej 5 . Hammel . tlf. 96 12 24

Alt i lækkert brød og kager

NB: Prøv vor lækre fødselsdagskringe

Bestillinger på alt slags brød modtages

Vore funktionærer handler hos

SV. CHRISTENSENS EFTF.

v/ Greta Jakobsen

Østergade 26 . Hammel . Tlf. 96 10 36

Vin – tobaksvarer – foto – aviser –

ugeblade – skriveartikler m.m.

Vi handler i

KETTYS PØLSEBOD

Vestergade 14 . Hammel . tlf. 96 31 75

Pølser – is – konfekturer – skærekage

PS: Prøv vor specielle bøfsandwich

Med venlig hilsen ERNA JENSEN

Hobro

Bag den gode smag

»LYON CONDITORI«

Jernbanegade 15 . Hobro . (08) 52 15 60

Altid frisk og lækkert brød og kager –

bestillinger på alt slags brød modtages

– Prøv vor lækre fødselsdagskringle.

Med venlig hilsen

Inge og Niels Sloth Vistesen

Køb ost i specialforretningen

OST EN GROS (til private)

Adelgade 14 . Hobro . (08) 52 01 77

Alt i vellagrede oste – prøv vore lækre
hjemmelavede sild

Åben torsdag 10–17.30, fredag 10–20,
lørdag 10–12

Med venlig hilsen Jytte Rasmussen

Et besøg værd

SØKROEN

Klejtrup – Hobro – Tlf. (08) 54 60 44

Her er maden i topklasse – Selskaber
modtages gerne – Vi leverer også
gerne ud af huset – såvel varmt som
koldt. – Med venlig hilsen

VÆRTEN

Spis sundt – spis fisk fra

FISKEHALLEN

Torvet – Hobro – Tlf. (08) 52 08 10

Alt godt fra havet
med alt i friskfanget fisk

Randers

Et gammelt navn i ny skikkelse

PENSIONAT PALÆ

Torvegade 8 – Randers – Tlf. 42 27 34

Her spiser man godt under hyggelige
og hjemlige forhold – Nyrestaurerede
lokaler. Kom ind og tal med os – og
hør hvad vi kan tilbyde (ny indehaver).

Med venlig hilsen
BRITT SØRENSEN

ves ved indgangen entré kr. 10,00, men så får man til gengæld også kaffe og »blødt« brød.

Onsdag den 29. november

HELSINGØR JERNBANEKLUB afholder generalforsamling i Folkets Hus, Stengade, Helsingør. Dagsorden efter lovene.

Onsdag den 29. november kl. 19.30

ØSTSJÆLLANDSKE JERNBANEKLUB afholder medlemsmøde på Køge Bibliotek, Køge. Mødets program er ikke endeligt tilrettelagt ved redaktionens slutning, men oplysninger kan fås på tlf. (01) 46 90 49 (Leif Askbo) eller (03) 65 73 31 (Ole Raith).

Torsdag den 30. november kl. 19.30

SPORVEJSHISTORISK SELSKAB afholder årets SHS-andespil, hvor der som sædvanlig er masser af kornfede præmier. Mødestedet er Frederiksberg Kommunebibliotekers Foredragssal, Solbjergvej 23, Frederiksberg.

Tirsdag den 12. december kl. 19.30

SHS arrangerer foredragsaften i Frederiksberg Kommunebibliotekers Foredragssal, Solbjergvej 233, Frederiksberg.

Trafikplanlæggeren Jørgen Hammer fra planlægningsfirmaet »Anders Nyvig« i Hørsholm vil fortælle om sit arbejde og de teorier, han arbejder efter. Jørgen Hammer og hans firma er kendt for arbejdet med etableringen af »Sønderjyllands HT« samt det arbejde, der i øjeblikket er i gang med en samordning af de offentlige trafikforbindelser i Vestsjælland.

Tirsdag den 12. december kl. 19.00

KLK, Kolding Lokomotivklub, afholder medlemsmøde i banegårdsrestauranten på Odense Banegård. Mødet bliver kombineret med julefrokost, der bliver på deltagernes egen regning, men tilmelding til KLK i forvejen er nødvendig.

Onsdag den 13. december kl. 19.30

ØSJK afholder møde på Køge Bibliotek, Køge. Der vil blive vist film fra de tyske Märklin-fabrikker, og derudover afholdes auktion over forskellige spændende sjældne effekter, bl.a. til den hjemlige bane.

Fredag den 15. december kl. 19.30

DJK, MIDTJYSK AFDELING, holder medlemsmøde på Højskolehotellet, Middegade 6, Randers.

Søndag den 17. december

ØSJK kører juletog mellem Køge og Tureby med foreningens damplokomotiv F 500. Den endelige køreplan var ved redaktionens slutning ikke fastlagt, men der påregnes afgang fra Køge kl. 9.00, kl. 12.00 og kl. 14.15. Arrangementet foregår i samarbejde med Lions Klub i Køge, og indtægten går til velgørende formål, for ØSJKs vedkommende til det fremtidige klubarbejde.

Søndag den 17. december

ØSJK kører i samarbejde med FDSB (Foreningen Dalmose—Skælskør Banen) juletog mellem Slagelse, Dalmose, Sandved og Skælskør. De nærmere enkeltheder ved arrangementet var ved redaktionens slutning ikke fastlagt.

DØDSFALD

Overfartsleder V. O. Nissen,
fh Ge, 94.

Teksp K. Bergmann,
fh Fa, 93.

Stfst J. Sieck,
fh Bm, 88.

Stm E. A. H. Jensen,
fh Uglev, 84.

Phfm J. A. Kristensen,
fh Hk, 83.

Bfm L. P. Nissen,
fh Kk, 82.

Stfst H. S. R. Schou,
fh Ho, 77.

Otktl Robert Pedersen,
fh Gdt, 77.

Rucf Hugo O. Lass,
Sdb, 60.

Lkf Vagn Laursen,
Es, 57.

Banenæstfmd H. Nielsen,
fh Alken, 56.

Stbtj K. A. Petersen,
Od, 52.

Kør ind til

ESSO SERVICENTER

Holstebrovej 52 - Skive

Telefon (07) 52 15 22

Benzin - olie - vask - smøring
Værksted og bilistbutik

Spar penge - Tank selv! - Husk vi behandler dig ligeså godt som din bil.

Med venlig hilsen
Leif Andersen og Peter Olesen

Skive

EKSPORTCAFEEN

Brårupgade 6 . Skive . (07) 52 46 39

Her er kolde drinks - eller et godt stykke mad.

Kom ind og få en pot billard

Hvor venner mødes

»KRAKKET«

Kælder bodega . Frederiksgade 8
Skive . tlf. (07) 52 08 20

Lad også det blive Deres fristed - vi hygger om Dem. - Åben 10-02
Med venlig hilsen Inger og Jan Krak

Hvor venner mødes

RESTAURANT »WESTEND«

Vestergade 7 . Skive . (07) 52 31 76

Her er hygge og stemning - lad også Westend blive Deres fristed.

Med venlig hilsen ANNE JACOBSEN

Gå ikke forgæves - gå hellere til

MISTER

Boysen . Adelgade 7 . Skive

Telefon (07) 52 05 27

Smarte og moderigtige habitter til mænd i alle aldre og størrelser. Kvalitetstøj til rimelige priser. Kig ind og få en tøjsnak uden købetvang.

»SØRENS« AUTOVÆRKSTED

Voldgade 12 . Skive . (07) 52 66 21

1. kl.s reparationer udføres på alle bilmærker - hurtigt og samvittighedsfuldt

Deres ting er i sikre hænder hos

SKIVE BUDCENTRAL

Brårupvej 55 . Skive
tlf. dag 52 43 00 . aften 52 51 19

De ringer - vi henter og bringer

BOGHJØRNET

FREMAD

Poul Ørum

BRISTEPUNKTET

194 sider, kr. 98,—, indb. kr. 118,—.

Til forhåbentlig stor lykke for bogforlaget FREMAD, og dermed for forlagets mange læsere, har flere af arbejderbevægelsens store organisationer ydet økonomisk hjælp til det betrængte forlag i form af såkaldte sponsorordninger. Vi er mange, der ønsker alt godt med på vejen, med et begrundet håb om, at denne hjælp skaber baggrund for at forlaget igen kan hvile i sig selv.

Et af FREMADs store navne gennem årene er Poul Ørum, og denne forfatter er en slags »nummer et« blandt forlagets efterårsnyheder.

Romanen BRISTEPUNKTET foregår i det hel- eller halvnuvandede miljø på Vesterbro i København. Den handler om arbejdsløshed — bristede illusioner — økonomiske sorger og den kriminalitet, der trives og gror i dette københavnske kvarter. Hovedpersonen er en købmand, der må lukke, fordi et supermarked har åbnet i nærheden. Poul Ørum er en fremragende fortæller, og romanen er både spændende og menneskelig gribende. Når bogen er læst, sidder man tilbage med et uløst problem: »skal man have sympati eller det modsatte med bogens hovedperson?«. Læs bogen — og døm selv!

v.j.

SÅDAN HUSKER JEG — OKMJ

Af Hans Gerner Christiansen

60 sider, heftet, rigt illustreret.

Udgivet af Dansk Jernbanearkiv,

Postboks 36, 4990 Sakskøbing.

Pris kr. 28,00.

Forfatteren til denne nydelige bog behøver ingen nærmere præsentation. Han er kendt af dette blads læsere som forfatter til utallige interessante artikler om baner i nær og fjern. At han også er en af vore mest habile jernbanefotografer, har både dette blad og de bøger, forfatteren hidtil har lagt navn til, med al ønskelig tydelighed bevist.

Dette lille hefte er det første i en serie billedhefter om danske privatbaner, forfatteren i samarbejde med Dansk Jernbanearkiv agter at udsende. Og hvad var vel mere nærliggende at vælge til debuten end Odense—Kerteminde—Martofte Jernbane, idet forfatteren residerer i Odense og har gjort det i mere end en menneskealder.

Resultatet er da også en række frem-

ragende miljøbilleder af denne lille privatbane til hverdag som til fest. Både de små hyggelige tog og de store, pustende dampdrevne roetog er foreviget, såvel i sommervej som i snestorm.

Eneste anke, som man kan fremføre, er at fotos og tekst ikke altid følges ad, hvilket medfører, at man må blade for at finde teksten til enkelte billeder. Men denne lille ting er sikkert rettet i næste hefte.

Vi glæder os allerede til at se dette hefte. —tl—

MUSEUMSBANEN MARIBO—

BANDHOLM. PLAN 88.

Udgivet af Planlægningsgruppen for Museumsbanen Maribo—Bandholm i 1978. 60 sider, heftet.

Langtidsplanlægning er et af midlerne i vore dage til at sætte system i den fremtidige udvikling indenfor et område, man ønsker skal tilpasses forskellige forhold. På denne måde har man bedst mulighed for med så få midler som muligt at opnå det bedst tænkelige resultat.

Der er ingen tvivl om, at DSBs langtidsplanlægning, først og fremmest »Plan 1990«, har dannet forbillede for den »Plan 88«, som en nedsat gruppe under museumsbanen har barslet med.

Hvor DSB har lønede medarbejdere fuldtidsbeskæftiget med at planlægge, så er alt arbejde, der udføres ved museumsbanen, ulønnet fritidsbeskæftigelse. Dette bærer resultatet absolut ikke præg af, idet det ved gennemlæsning forekommer særdeles vel gennemarbejdet, og der er mange nye tanker og ideer deri.

PLAN 88 indeholder en beskrivelse af de forhold, museumsbanen har at arbejde under i øjeblikket, og man beskæftiger sig med de muligheder, der er i fremtiden for at forbedre disse. Planen stiller forslag til nyskabelser, og i hvert enkelt tilfælde søges der gjort op, hvorledes mulighederne er for en gennemførelse.

Som anden planlægning er denne ti-års plan vejledende og kan undergå forandringer undervejs.

PLAN 88 er distribueret til en række instanser i Storstrøms Amt, bl.a. Maribo Kommune og Lollandsbanen. Om man så her vil være i stand til at række en hjælpende hånd for at få planen gennemført, det vil fremtiden vise.

Ligeledes vil fremtiden vise, om det imponerende arbejde, planlægningsgruppen her har fremlagt resultatet af, vil blive fulgt op af reviderede planer, efterhånden som udviklingen skrider frem og man har mere konkrete facts at bygge på. —tl—

Humørspalten

Et par vagabonder blev enige om at de ville prøve at slå præsten for en slant. Den ene påtog sig jobbet og gik ind i præstegården, hvor han havde en lang samtale med præsten.

Præsten blev mere og mere ivrig og til sidst skiftede nogle penge ejermand. Kammeraten, der ventede ude på vejen, spurgte ivrigt, hvor meget præsten havde givet.

— Gav og gav, grinede den anden, — han blokkede mig for ti kroner til kirkebladet.

★

To engelske fiskere havde haft en usædvanlig god fangst og besluttede at fejre det med et par dage i London. De kom til at dele kahyt med en præst, hvilket ikke generede deres samtale: — Hvad vil du lave i London, Jack? spurgte den ene.

— Drikke bajere fra morgen til aften, svarede Jack. — Og du?

— Jeg vil prøve at finde en ny veninde hver dag..

Derefter tog de hver en avis og begyndte at læse. Lidt efter sagde Jack: — Hvad er lumbago?

Her brød præsten ind: — Lumbago, sagde han, — er Vorherres straf til folk, der drikker for meget og som går ud med fremmede damer.

— Jaså, sagde Jack — Her står i avisen, at ærkebiskoppen af Canterbury lider af lumbago..

★

— Hvis du er en flink dreng, skal du få en helt ny og skinnende blank femkrone.

— Ja tak, tante, men jeg vil faktisk hellere være som jeg er og så få en gammel, grim og krøllet beskidt tier.

★

Hørt ved en damefrokost

— Har du virkelig forladt Einar? Du sagde engang, at han var dit livs lys.

— Jamen, desværre gik lyset for tit ud om aftenen..

★

Lægen havde en yndig dame til bords. Han så en stund på hende og sagde:

— Jeg har set Dem før, men desværre husker jeg ikke hvor..

— I halsen, svarede hun.

Silkeborg

Bag den smukke buket

Hostruggade 24. Silkeborg . tlf. 82 28 40

Altid friske blomster og planter
Stort udvalg i gaveartikler i kobber og
messing

Tørrede blomster – Keramik – Lys –
Kranse – Klistepyntning
Spec.:
Brudebuketter og borddekorationer

Hvor godtfolk er – kommer godtfolk til

Bodega »LYSPUNKTET«

Frederiksberggade 4 – Silkeborg
Telefon 82 05 91

Kom ind og slap af over et lille glas –
vi hygger om Dem

HVOR VENNER MØDES

Vær velklædt til hverdag og fest – gå i

Vestergade 27 . Silkeborg . tlf. 82 55 88

Habitter – Skjorter – Strikvarer –
Fritidstøj - Sportstøj

Kig ind og se vort store udvalg

Vore damer går i

SALON MADAME

Frederiksberggade 1 – Silkeborg
Telefon (06) 82 31 57

Alt indenfor moderne hårpleje
Spec.: Moderne klippeteknik

På gensyn i SALON MADAME

SILKEBORG SPAREKASSE

Tlf. (06) 82 52 66 . Postgiro 3 00 78 63

Mandag, tirsdag, onsdag 9.30–16.00

Torsdag 9.30–17.00

Fredag 9.30–18.00

Skanderborg

Hvor man spiser godt i Skanderborg

HØJVANGENS CAFETERIA

Poul la Coursvej 27 – Tlf. 52 28 62

Hver dag en veltillavet dagens middag

Kyllinger m/ pommes frites

Frikadeller m/ kartoffelsalat

Uspec. smørrebrød

Husk: vi har altid lækker hjemmeb.

kringle og boller

På gensyn! ELLEN og MERETE

Vi handler i

HØJVANGENS KIOSK

Poul la Coursvej 27 . Skanderborg

tlf. (06) 52 29 25

Alt i dag- og ugeblade – tobaksvarer –

kolonial – sodavand – konfektur –

skærekager – småkager.

Hvad De ikke ser i forretningen

skaffer vi gerne

Med venlig hilsen INGER ANDERSEN

Vær god ved Deres fødder – gå til

EXAM. FODSPECIALIST

MARY MATTILA – Banegårdsvej 26

Skanderborg – tlf. 52 28 64

Åben mandag–fredag kl. 9–17

NB: Fortsættelsesygekassen

»Danmark« yder refusion

Bag den gode smag

KORSVEJENS BAGERI

Møllegade 115 . Skanderborg . 52 02 93

Altid lækkert brød og kager

Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Åben tirsdag–fredag 6.30–17.30

lørdag–søndag 6.30–13.00

Køb kød hos den rigtige slagter

SUPER SLAGTEREN

Mindets Slagterforretning

Mindet 1 . Skanderborg . tlf. 52 06 83

Kød – flæsk – altid velhængt oksekød –

hestekød – hjemmel. pålæg – sild –

salater – Kig efter vores ugetilbud

På gensyn! SUPER SLAGTEREN

Odder

ARNDT'S

URE OG SPECIALOPTIK

Holsteinsgade 7. Odder

Tlf. 06-54 23 13

Spær penge – sy selv – og stoffet har

»CHRISTA«

Rosengade 55 – Odder – Tlf. 54 00 03

Alt i moderne stoffer i dejlige kvali-
teter – til alle formål.

Tråd og sytilbehør. – På gensyn hos
CHRISTA

Masser af lækkerier får De hos

GRILL »3197«

Rosengade 13 – Odder

Tlf. (06) 54 31 97

Grill bøffer – pølser – bøfsandwich –
og meget andet godt. – Husk vore
LÆKRE KYLLINGER.

På gensyn – NIELS

Alt godt fra havet får De i

KAJ's FISKEHANDEL

Østergade 10 – Odder – Tlf. 54 30 65

Forretningens åbningstider:

Mandag kl. 10–17,30 – tirsdag, onsdag,
torsdag, fredag kl. 15–17,30.

Daglige landture – lev sundt – SPIS
FISK – og så er det friske varer.

Maarslet

Mangler De en gaveidé – gå i

MÅRSLET BRUGSKUNST

Tandervej 6 . Tlf. 29 33 03

Her finder De særprægede ting i
borde – lamper – tæpper – kobberstik –
sandstensfigurer m.m.

Kig ind og se vort store udvalg

Vand og sæbe skal der til...

og støvsugere, børster, specialredskaber m.m.
Men fremfor alt friske folk, som sætter en ære i at
aflevere rene og pæne vogne til DSB
og deres kunder.

Det Danske
Rengørings
Selskab